

رجائی زاده
ایرجند اکرم

شهرینک عطایه لری



صاحب و ناشری

آق بابا — یایاغانه کتبخانه سی
استانبول — الهامی وفوزی مطبعه سی

۱۹۲۶

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	77605
Tas. No:	T813.31 TAL.M

رجائی زاده
ابو محمد اکرم

شہدینک خطایہ لری

Kemal BATANAY
Naime BATANAY

صاحب و ناشری
آقہ بابا — یایاغاه کتبخانہ سی
۱۹۲۶

حسب حال

عزيز قارئلرم ،

« مشهدي جعفر » اکثر تكتك چوقه آي طابيدني و چوق سو ديكى بر سجاد . بن اونك حكايله ريني سرك بو حجت كز دن حسارت آلهرق ، هان هر نسخه (آق بابا) ده صره لامشدم . بوكون ده اك سچمه ريني سزه بر كتاب حالده تقديم ايديورم .

بويله درلى طويل بر شكلده تكرار قارشيكزه چيقان بو مونس چهره يه عيني توجهي كوستره جك كز دن اميد وارم . زيرا كولك انسانلر ايچون بر احتياج اولديغنه كوره ، آلى دقيقه لر كز ده مشهدي جعفر امداده يتشه جك وتر نميز ، ظريف نكته لريله كولك كز ده كي غمي كيده رمله چاليشاقدور .

طبق (اولياي جديد) كي (مشهدي جعفر) ده اوزون بويلي دوشو . نلهر ك ترتيب ايدلمش بر اثر دكلدر . كونك برنده بر فقره يازلمش ، ها تاصلسه بكنلمش ؛ كورديكى تشويق قارشيسينده محرر دوامه مجبور اولمش بو صورتله بويو جك بر مجموعه وجوده كلشدر .

اونك ايچون بو كتاب بنم دكل ، سز كدر . اوزرنده بنم امضام وارسه ده ، هر صفحه سنده كندى قيمتلى توجه كزك ، تقدير لر كزك ، التفات كزك ايزلرني بولورسكز .

بوندن دولاي سزه بوراده بابانسز تشكرلرمي ، طويدن وعلنا عرض ايديورم ، سوكيلى قارئلرم .

ارمنداكرم

مشهدينك بالقجيلغى

دوستم مشهدي جعفر ، اوسنه ، قلامشده اوطوردنغ اوه صيق صيق مسافر كليردى .

آقشاملري ، اونكله برلكده ، اوتيه برى يه كزمكه كيدر دك . فقط ، اك برنجى ذوقز ، صباحلرى غايت ايركن قالقوب ، صابندالله بالغه چيغمقدى .

ذوقز ، ديدم . . لا كن بو تعبير تماميله طوغرى دكلدر . زيرا مشهدي ، آلنه اولطه آلاماز ، ساده صاندالك ايچنده اوطوروب ، دائما ياننده طاشيدني ناركيه سنى ايچهر ك بزي سير ايدردي .

صاندا ليمز ، قره بت اسمنده ، پيشكين ، دكزجيكده ماهر ، خوش نحيبت برارمنى ايدى . هان هر دفعه سنده ، مشهدي ايله اينجه دن اينجه يه آلاي ايدر ، طاقيلير ، آريجه بر ذوق ده اويوزدن تأمين ايدردي .

بركون ، ينه بويله جاده بوستانى قييلرنده مرجان آولا يوردق . بالغك بول بر كونيدى . هر اولطه آتيشده ، ايرى ايرى بالقار چكيوردق . قره بت پر نشئه ايدى ؛ وهر مرجانده :

— هاى ماشالاخ ! . دينى سوديككم دكزى ! . ماده نسين نه سين ؟ . شو بالغه باق . قوزودر ، نوباره ق !

ديه سوينجى اظهار ايديوردى .

بر آرهلق ، مشهدی به خطاب ایله ، صورتی :
 — حاجی ! سزك طرفلرده بویله قیاق بالق وارد ؟
 مشهدی غایت ساکن ، شو جوابی ویردی :
 — من به یله بالیخ طوماخلغه تنزل ایتمزم .
 — ایتمه ، کوزیکی سومیم . یانه چشید طوتارسك ؟
 — من به یوه بالیخلار دوتیرم . همین چوخ دوتشم !
 — نروده بو ؟
 — بزم ایران دیارنده .. اورمی جولنده !
 — ایتمه باباجم ! قرق سنه در بوزناعی ایدوئورم .. بویله بر
 برکه دهئورسك ایشتمه مشم .
 — ایله اوزومدن کوش ایده سهك !
 — هایدی ، او یله اولسون ! ولا کین ، فقریمه او یله کلئورکه
 م طوتدیغ قادار به یوق بالق طوتامشکدر دهی !
 — چوخ به یوکنی دوتشم !
 — اولماز ! اوله ماز !
 مشهدی سیکرلنمشدی . مارپوچی آلدن دوشوردی ، پاپاغی بر
 اوروشده آرقیه یاصلادی ؟ باغیردی :
 — من ئوزوکه ده بیرم کین دوتشم !
 — ناصین اولور ، ظو ؟ بن بالینا بیله م طوتشم .. آغئورسك ؟
 بو سفر ، مشهدی استفخفافکار بر قهقهه صالیویردی :
 — های ، پدر سوخته ! دیدی . من بالینا بالغی ، یم دییه غوللانم !

مشهدینك قاصه سی

مشهدی جعفره ، او کون محمود پاشا یوقوشنك آلت باشنده
 تصادف ایتم . تلاشلی تلاشلی ، سلطان حمامنه دوغری کیدیووردی .
 همان آرقه سندن قوشوب یتیشدم ، المی اوموزینه طوقونیدردم :
 — نریمه بویله ، دوستم ؟
 آرقه سنه دوندی . بنی کورنجه ، یوزنده طاتلی بر تبسم بلیردی :
 — ئوزکی منه خدا کوندر و بدر . خوش گلشسهك آغا ! دیدی .
 من ده که دیرم برغاصه آماخلغه .
 — قاصه می آله جقسك ؟
 — بلی ! ئوزكده منمله بیله کله سهك کین منی آلدایمهلر .
 ناصلسه ، هیچ بر ایشم یوقدی . برلکده یورویه یورویه ،
 او جوارده دمیر قاصهلر صاتان بر موسوینك مغازه سنه کیتدك .
 مغازه نك صاحبی (یومتوو) افندی مشهدی بی طانیورمش .
 چوق قوللانمش پیا تو توشارینه بکزه دین صاب صاری دیشلرینی
 میدانه چیقاران بر تبسمله بزى قارشیلادی .
 — ماشاللا جافر آغا !.. سه فایه لك ! آنکی روزیه ر آسدی دا
 بزى خاطر لادین ؟ . صوو یله باقالوم نه ییبی أمرک وار !

مشهدی ، غایت صاعلام ، عینی زمانده اوجوز بر قاصیه احتیاجی
اولدیغنی سوبله نیجه ، (یومتوو) افندی :
— نا ! . عویله یسان بونو آل ! .

دیه اوراده طوران کولوستور ، اسکی طرزده ، چیویلی بر قاصه
کوستردی . مشهدی دوداق بوکیور ، بکنم دیکنی آکلاتمق ایستیوردی .
(یومتوو) افندی ، بالاندیره بالاندیره ، مالی ثنا ایتمه
باشلادی :

— بوقاصه بی یوردو کی ؟ . بو ، اک صالام اینیلیلز مالیدر ، خالیز موفلیز !
آتشدن دا قورقوسی یوق . بونک ته جرو به سینی لوندارده یایدیلر .
ایجریسنه عوج دانه جانلی خوروز قویملر ؛ صوکره قاصه بی قاپامیشلار
عوج قاتلی برأوده ، ویرملر آتشی .. کیرسکیز ساعت یانمیش .
بیردا چیقارمیشلار قاصه بی ، آچیشلار قیوسنی .. نه یورسونلر ؟ .
— خروسلر پیشمشدی .. ؟

— نه پیشدی ، به ؟ . نه سویایورسون ؟ پیشدی اولورمی ؟ .
عوجی دا صاغ ، باشلامیشلار عوتمه به ! .. هه ؟ .

مشهدی هر زمانکی مستهزی طوریه کولومسه مهیه باشلامشدی .
— هی پدر سوخته ! . دیدی ؛ منه بو حکایتی نه دیه سویلیرسه ؟ .
منم ، ایرانده بر غاصام واردی . آنک ایچنه به یله اوچ ته نه خروس
غویوب ، سچچیز جون فرونده یاخشم .. غاپسین آچشم ..

(یومتوو) افندی صوردی :

— نهی ؟ خوروزلار عوتدومی ؟ .

— یوخ ! هممیی صوغوخدن مرد اولمشدی !

مشهدی جعفرله عکس صدا

صوگ یاز مهتابنک کوزلاکندن استفاده ایتک ایچون ، آرقداشم
قدرت ویسی نک بوغاز ایچنده کی یالسنه مسافر کیتمشدک .

پروغرائمز اولدن تقرر ایتمشدی . آقشامدن ، یالینک آرقه سنده
اوزانان قورولغه چیه جق ، بر ایکی چاقه جق ، یمکیزی بیه جکدک
صوکره ، بوغاز صولرینک اوستنه کوموشدن بر چارشاف چکن مهتابه
قارشى اوطوروب ، ایچمزدنه نصفیه چالان وائی اوقویان بر احبابی
دیکله یه جکدک .

یالکز ، بیلیم هانکیمنزک پک حقلی اعتراضی اوزرینه ، بویله
قیر عالمرنده ، صانکه بر مجبورت قانونیه وارمش کی هیچ دکشمن
سوگوش ، طوله وحوادن وازگیلمش ، باشقه یمکیر ترتیب اولنمشدی .
، بو میانده ، سوکیلی دوستمز مشهدی جعفرده کندی آلیله بر
چیلایو پیشیره جکدی .

— نوزوم بر چیلایو یاپامده ، کورده سز نه منه یخشی چیلادی !

دیمشدی .

فی الحقیقه ، لندیز بر بالق پلاکیسندن صوکره ، مشهدینک بر نفاست .

شاه اثری اولان بو چیلایو ، هر لوقه ده بر صیحه تقدیرایله ییندی .
بو آرهلق ، داغلرک آرقه سندن دوغان آی ، تپه مزه قدر کلش ،

نورلی یوزیله بزه کولومسه یوب طور یوردی . کوزه ل سسلی آرقداشمز ،
خفیفدن تقسیم ایتکه باشلادی . هر نغمه ، قورونك درینلکنده ،
چلیکدن برلوحه یه تماس ایتش کی چینلایور ، مدید عکسلر یاپوردی .
قدرت ویسی :

— بو قوروده کی عکس صدا بوتون بوغاز ایچنده مشهوردر ؛
دیدى . سسکزی بر آز ده یو کسلشه کز کوریرسکز که بو سس ،
یایلیر ، یایلیر ، قورو نهدن صوکره او سسی سزه عیناً ، وهیچ
بوزمادن اعاده ایدر .

دیدیکی کی یایدق . بو ، حقیقه ، کورولمه مش برشیدی . قورو ،
هر تیز نغمه یی ، آپى بر فاصله دن صوکره منتظماً تکرار ایدیوردی .
همیز ، بوتون دقتیزی بوکا حصر ایتش ، دیکله یوردق . بر
آغاچك دینده ، برلکده طاشیه مدیغی نارکیله سنك تحسرنی ، قالینجه
صاریلش بر سیغاره ایله او یالامق مجبوریتنده قالان مشهدی ، بردنبره
سوزه قاریشدی :

— نه دیکله ریز؟ .. او نه دی؟ .. به یله نه کسی سه دانك نه اهمیتى واردی؟
دیه باغیردی . بریمز صورتق :

— ناصل نه اهمیتى وار؟ باق نه قادر صوکره عکس ایدیور؟
او ، حادثه ایله برابر بزی ده استخفاف ایدن بر طور طاقیندی .
— ایله ، آجیرم سز لر .. هه چ نه شی کورمه مش ، جاهل
کشیرسز ! دیدى . بزم ایرانده کله سز ، کوره سز کیم نه کس سه دا
نهدى ؟ .. ایله منم خانه مده بر نه واردی ؟ آخشام یاتانده آکا
باغیریم : « مشهدى ! غاخ ! .. صاباخ اولوبدر ! » ایرتسی جون
تام نه نماز واختینده ، او منی ، منم اوز سسمله چاغیریر :
— مشهدى ! غاخ ! .. صاباخ اولوبدر !

مشهدى دكزده

اولیسی کون اونى زیارت ایچون دكانه اوغرا دیغمده ، چای
ساندیلرینك اوزرنده او یویور بولدم . صیجاقدن قوندقلری یری بر
دها ترك ایدمه یه چك قدر مجالسز سینکیر ، یاری آچیق طوران
دوداقلرینك اوزرنده کزینورلردی .

يمك اوستنه بویله درین بر اویقویه دالان مشهدى بنم سسلنمه مله
برندن بیله قییمیلده دی . کندیسنى دورته رك اویاندر مغه مجبور اولدم . بردنبره
کوزلرینی آچدی ، داوراندى ، عبوس بر چهره ایله بکا بر مدت
دقتلى دقتلى باقدى ، نهایت تشخیص ایتدی .

— خدا لایفك ویره چککیر که قندى ! منى داتلى خواهمدن بیدار
ایدرسهك .

دیه رهك ستمده بولندى .

— قالحى ، دوستم ! دیدم ؛ بو صیجاقدن ، بوراده ، کونشك آلنده
اویویه جفکه ، سنکله کیدوب دکزه کیره لم ؛ سرینله رز .

— چوخ یخشی دانیشیرسهك چککیر که قندى ! بلی ، ده نئیزه
وارالم .. هه دی !

دكانى ، مملکتدن یکی کلن اون ایکی یاشلرنده کی برادر زاده سی

کلب علی به امانت ایتدی . برلکده ، یکی قابویه دوعرو یوللاندق .
بر آرهلق کندیسنه صوردم :

— یوزمه بیلیرمیسک ، مشهدی ؟

— بلی ! بخشى شناورلك ایدیرم . بردافه ایرانده اورمیه جولنده
بر چه ناردن دیهر چه ناره بر بوچوه ساعتده کچمش ام .

— او دیدیکک کول بویوکیدر ؟

— همین دریالرك مادری ؟ هلبت کین به یوکدی .

— درینمیدر ؟

— اون یددی مین مناره بوی .

— کیم اولچدی ؟

مشهدی بو سؤاله قیزدی . یورورکن بردنبره طوردی ، یوزمه
سرت سرت باقدی :

— کیم اولچدی ، دیهرسهک ؟ . او آدملر کین دنیاك نفوسن

ضایوب بر بوچوخ میلیار اولدیغین کوردیلر !

بوانشاده ساحله وارمشدق . برسور وخلق دکزده چیرینیوردی .

حامدن ایچریه کیردک . بن بر بوش حجره بولوب یرلشدم وصویونمه .

باشلادم . مشهدی ایسه دیشاریده کزینیوردی . قابونك اوستندن

سسلندم :

— داداش ، نه بکلیورسک ؟

— واز کچمش ام ! کیرمیرم !

— نه دن ؟

— ده نیز ایفاخدی !

مشهدی مداحده

کچن کیجه ، بن اوده اوطوروب طورییورکن قابوم چالندی .
آرقه سندن ، حولیده حرارتلی بر مناقشه جریان ایتدیکنی دویدم .
هیچ شهسز ، بو ، وقتسز کلن زائرله بزم خدمتجی آره سنده بر
بر چکیشمه ایدی . زیرا ، کندیمی بر آزیورغون حس ایتدیکمندن ،
کیم کلیرسه ، یاتمش اولدیغمک سویله تمه سنی تنیه ایتشدم .
بر آز بکله دم . چکیشمه بیته جک یرده دهها آزدی . قولاق
ویردم : بریسی باغیریوردی .

سوکلی دوستمک سسنى بویله دویجه ، اوطه مدن دیشاریه
چیقدم و مردیوهن باشندن حایقیردم :

— صفا کلدک مشهدی ! بویور باقالم ! . قیزک قصورینه باقه ! .
یکیدرده سنى طانیادی .

— فییه اوریه تمه مشسهک ؟ . ئوزکک اونده مشهدی بی طانیایان
هیچ کس اولارمی ؟

— دهها دون کلدی ده وقت اوله مدی . سن هله یوقاریه چیق
باقایم !

مردیوه نلری طیرمانیرکن ، مشهدی بر یاندن ده خدمتجی قیزه
کندینی شویله تقدیم ایدیوردی :

— ئوزى بىلەسەك . سەنەك افنديكك جانبار قىرنداشى ،
داداشىم . ئوزم كىمى بىر اهبانى دها يوخدى .
دوستى اوطهيه آلدەم ، بر كوشهيه اوطورتدەم ، آله بر سيفارە
ويردەم .

— ئەي ! ناصلىق مەشەدى ؟ آرتق بوتون بوتونە ايلشەك آ ؟
— بلى ! آيىم ، ھەراتم يوخدى . غاخشام ، توكانى نەي آچشام .
اىللە جانم صىخىلوب ، انكچون بوريا ككشام ، منى كزەمەھلەكە
كوتورەسەك .

— امر ايت ! نەيە كىدەلم ، مەشەدى ؟
— ترا تورايە كىدەك .. سەتورافە كىدەك . ھاردە دىلرەك اوريا
كىدەك آغا ! ئوزم ايجون ھەمىسى بردى .

— شورادە ديوان يولندە مداح وار . اورايە كىدەلمى ؟
— مداح نەدى ؟

— حكاىە سويلر ، تقليد ياپار بر آدام .

— موغەللىد دىيەسەك كىن آ كلايام .

— اوت ، مقلد ايشە .

— ھەدى .. كىدەك .

قالقدق وىرلىكەدە اودن چىقەرق ، آغىر آغىر قەھوۋە خانەك يولى
طوتدق . اورايە واردىغەزەدە ايجرىسى محشر كى قالابالقدى . كوچ
بلا ، بر ير بولوب صىقىشە بىلدەك . مداح ، احمد مدحت افندى
مرحومك (حسن ملاح) نى آ كلايتوردى . مع مافىە ، كندىسە
غنىجە بر دنبالق طوبلامق اميدىنى ويرەن بو مشترى بوللغندىن كىفە
ككش اولەجق كە ، ايكىدە بر حكاىەنى كسىور ، آرمە اوفاق تفك

عربكىرلى ، عجم ، يهودى ، مەھاجر ، ارمنى فقرەلرى صوقىوردى .
بر آرەلق مختلف كومس حيوانلرىنك دە سىلرىنى تقليد ايتدى .

مەشەدى بر ياندن قلىبانى طوقورداتىور ، بر ياندن دە يارىم قولاق
دىكلە يوردى . كىچە يارىسە دوغرو حكاىەلر بىتدى ، خلق داغىلدى .
بز برر چاى دها كىترەتش ايجىوردق . بو صرەدە مەشەدى يەصوردم :
— ناصل ، بكنەكمى ؟

— يوخ !

— نەدن ؟

— ھەچ يىخى دكلدى .

— جانم ، پك اعلا ھېمىزى كولدىردى ! چوق كوزەل تقليدلر

يایدى دوغروسى . سەندە اوزون ايدىيورسك !

ماربوجى آغزىندن چكوب دىك دىك يوزىمە باقدى .

— بو موغەللىد چوخ چوتى ايدى . مونى بىلە بىلەسەك !

— لاف ! . صانكە سزەدە دها ايسىمى وار ؟

اوزىمە آتيلوب نى دو كەكك صاندم . او قادار حدتەنەشدى كە ،

ھەر طرفى تىر تىر تىترە يوردى :

— ھای پدر سوختە ! دىيە باغىردى . ھلەتە كىن آيراندە دھا

غىياغى واردى ! . نە صانىرسەك ؟ ھلە بزم ھەمدانە ، مىرزا كىچ ئىلى

دىيەلەر ، بر موغەللىد اولوبدر ، كىچە يارىسى خروس تقليدى ياپاندە

كوننەش دوغوبدر . آكلارسەك ، آغا ؟ !

بومقدمه یی متعاقب، حسین باقر جیندن ایکی تگ تومن چیقاروب
آخوندك ئوكنه قويدی . موللا علی قلی ، واقعا برآزدوداق بوکدی .
بوپاره چوق آزدی و زختنه ده کیوردی . فقط ، برکره ، کبارلق
کوسترمش ، ایشی حسین باقرک تقدیر و مروتنه برافشیدی . تومنلری
آلدی و کیسه سینه یرلشدریرکن :
— خدا کوکله کورهم بخش ایده! دیدی .

★

آره سی اوچ آی کچدی . موللا کر بلائی علی قلی ، حسین باقره «خیابان
مرغزار» ده کیدرکن راست کلدی . اوزاقدن کوریر کورمز سلاملادی .
— مرحبا حسین باقر! نیجه سهك؟ .. آرواتکدن خوشنودساك؟
دی منه!
زواللی حسین باقر دوشونجه لی ایدی . دوردی ، باشی قاشیدی . نهایت:
— یوخ! دیدی؛ خوشنود دکل أم . چوخ آلدانمشم . کندیمی ،
داها ای اوله جاخ ایش ، اکر رومیه جولنه آتام ، ایله بو آرواته
ایولنیم . هیاتم یاشاما خلیخ دکل ، جهنم آزابیدی . یانمشم ، موللا!
آخوند بو یچاره نك حاله آجیدی . النی اوموزینه دایادی و
دیدي که :

— هی منم چینی چینی فرزندم! ئوزکه چوخ آجیمش أم .
ایله آرواتك كنجدی . زمان ایلهن خوين دکیشدیرمك نومکیندی ..
اميدك کسمیه سهك!

برآز دوردی ، صوکره علاوه ایتدی :

— همین ایکی تومنك آرواتدن نه منه خیر اومارساك؟ آهان بهیله
اولوبدر ، آغا!

اوجوز مال طاسنر اولور

مشهدی جعفرک، مملکتی اولان همدانده حسین باقر اسمنده
برکوچوک برادری وارد .
حسین باقر کچن سنه ، آرتق آلی اکث طومتغه باشلا نیجه اولمکه
قرار ویردی . کندی کبی اورتا حاللی برآدامك قیزی فیروزه بانویه
طالب اولدی . هر ایکی عائله آره سنده سوز کسیلدی ، حاضرلقار
اکمال ایدلدی ، نکاح قیلدی . بوضوک مراسمی متعاقب حسین باقر
کیدوب عقدی اجرا ایدن آخوند موللا کر بلائی علی قلی بولدی؛
اوکا دیدی که :

— موللا نه لی قلی! منه دیه سهك ئوزکه غاچ تومن بورجلی بم؟
آخونده شو جوابی ویردی :

— حسین باقر! ئوزک یه باندزی ده کیسه سهك .. نه که کوکلك
دیله ، آنی منه ویره سهك . اساس ، بهیله مه سنوی کارلرده بازار جیلخ
یوخدی .

— بسیار ممنون اولمشم ، موللا نه لی قلی! یخشی دیه سهك ..
اوزوم ، بوکار ایچون تخصیص ایتدیکم پاره دن نه کین غالیدی ، آنی
جنابکه پیشکش ایلم . منم غوصورمه باخیه ساك! ایله چوخ مه ساریف
ایتمشم .

— ايتاليدەكى ونەدىك !

— بلى!.. بو ، نەدى ؟

— بر چوبان.. قويونلارنى اوكنە قاتمىش ، يايلايه كوتورييور .

مشهدى ظاهر بكنمەدى . دوداقلارنى بوكرەك ، كەلدى يرينە

اوطوردى . غايت طييعى بر طورلە :

— بورسملرك نقاشى استاد دكەلدى .

— نەدن حكەم ايتەك !

— يوخ!.. من بزم ايراندە چوخ غياش نقاشلار كورمشم .

— عجائب؟.. ايراندە ابى رساملروار اويالەمى؟. حالبوكة بن بو

ايكى لوحە يى پارسدە سر كيدن المشم .

— نەباريز!.. هانسى پاريز؟. اوزك ايراندە كورسەك كيم ، نقاشلق

زناعتى ناصل اولوبدر؟ ايران نقاشلارينك نەيلەنخىش نقاشلىرى واردى..

صانيرسەك كيم بياغى جانلى كيمين !

بر مدت ، بو افادە سنك بندە ناصيل بر تاثير ياپديغنى آ كلامق

ايچونمىش كى ، يوزيمە باقدى.. باقدى . صوكرە علاوہ ايتدى :

— ايللە طهراندە رسام الممالك ديبەرلر ، برى واردى كيم ، غارلى

برداغ رسم ايدوب اوزيمە پيشكش ايتدى . اوزومدە كتروب ايومك

ديوارينە اصدم . غارلارك منظرە سنى نەيلە جانلى نقش ايلش كيم اورسمك

اولديغى یرده بوتون ياز صوبا ياخمىشز ! الله اينانديرسين !

— آمين !

يامان بر رسام

دوستم مشهدى جعفر، نەدن خبردار اولمش ايسە، بىم خستەلغى
طوئىش وچكىن كون خاطر مى صورمق ايچون اويە ككشدى . كنديسى
مسرتلە قارشولادم :

— اوووا!.. صفا كلكك مشهدى ! نە عالمەسك باقالم ؟

— هەچ ! . ئوزم ابي يم .. ايللە سن ناصلساك ؟. اشيتيمشكە

خستەسەك . نەيك واردى ؟

— بر آز صوغوق آلدەم .. نزلە اولدم . شيمدى حد اولسون كچدى .

— خدا حافظ !

اوطوردىغىمز اوطەنك ديوارلرندە برقاج رسم لوحە سى آصيلدى .

مشهدى آياغە قالقارق ، بونلرك يانئە كيدوب برر برر ، كال دقتلە

تدقيقە قويولدى . صوكرە بكا دوندى :

— مە باخ ! بولر نەدى ؟

— رسم !

— كوريرمكە رسمدى .. ايللە نە رسمى اولدخلارين آكلماخلخ

ايسيرم .

— شو.. ديدم ، ونەديكە بر ميدان .

— هانسى ونەديك ؟

— اوت .. طبعتمدن بحث اولماز . نه مه لازم ؟ .

برلکده غازينويه اوطوردق . اطرافنز قادينلرله طولو ایدی .
رنکارنك توالتر اعتنا ايله وجوده کتيرلش کوزهل برچيچك باغچه سنی
آکدير يوردی . مشهدی شويله هپسنى بردن سوزدی ، برشيلر
ميرلاندی ، صوکره ، امرينی تلقي ايتك ايچون قارشيسنه ديکيلن
غارصونه امر ايتدی :

— اوزومه بير چای بيرده قلیان کتيره سهك .

غارصون آکلآمدی .

— افندم ؟

ديه صوردی . دوستم جدتلندی ؛ عادتا باغير کي امرينی
تکرار ايتدی :

— بيرچای ، بيرده قلیان ديهرم ؛ قلیان ! . يعنيا کين نرکوله ،
بهی خانه خراب ! .

لکن ، بولنديغمز غازينو کبار بريردی . نارکيله يوقدی . بو
حوادثه جانی صيقيلان مشهدی بکا خطابه :

— غاخ ! ههدی ، آوه کيدهك ، دیدی .

، کيتدك . ييدك ، ايچدك ، کزدك . عودتده دوستمك آطه
حقنده حاصل اولان انطباعاتی اوکرنمك ايسته دم . بکا دیدی که :

— منه باخ چککير که فندی ! . من بهيله آطه يي نیده م ؟ . ههچ
خوشلانماشأم . اوزيکه برحکايه ديهيم ، کوش ایده سهك :

من ، بی تاريخده هجه کيدنده ، بينمشأم پامپوره بندر عباسدن ،
نهواخت کين کلدك عمان دهنيزينه ، باخدخ ايراخدن به يوه بز آدا

مشهدی آطه ده

دوستم مشهدی بويوك آطه يي هيچ کورمه مش . بکا بونی سويلديکی
زمان ، برده رجاده بولندی :

— چککير که فندی ! اوزك مادام چی آداده اوطور وبسهك ، ايله
منی ده ده ثووت ایده سهك کين کله م .

— باش اوستنه مشهدی ! دیدم ؛ بوجهه کونی کل ، بکه رم .
ايرتسی جمعه ، ايرکندن اسکله يه ايندم . کوپریدن آقین آقین
يولجی طاشيان واپورلرک اسکله يه ياناشمه سيله برابر ، چيقان اهالی يي
کوزدن کچيرمه که قويولدم . نهايت ، اکصوك چيقانلرک ايچريسنده قهوه
رنکی جبه سی ، سپاه باباغی ، آلدنه شمسيسی و قينالی صقاليله عزيز
دوستمك اطرافنه باقينه رق بنی آراشدیرديغنی کوردم .

— صفا کلدك مشهدی !

— صفا بولدوخ آغا !

— ناصل ؟ . واپورده صيقيلماذك آ ؟

— يوخ صيقيلماشأم . اک آشاغیده خوابه وارمشأم .

— های آله لايغکی ویرسين ! . بوکوزهل هواده ، دکزی ،

اوبر آطه لری سير ایده جککه ، اويونورمی هيچ ؟ .

— بلی ، اويونور !

کوروندی. پامپورك غايدانى ديه ركه: « بوهانسی آدادی؟. من بونی
 ههچ كورمه مش أم. نه منه شیدی؟. « ایله ، بهیله سراغ ایدر، كه دیر
 آدانك یانه. « ایله غوجه مان بر آدا کین اوجی بوجاغی بللی دکل.
 هممیی یولجیلر ایستیرلر چیخماخلغه، سنداللر ایندیریلله، چیخیرلر.
 اوزوم ده بیله چیخمش أم. قالیچه لر سریلیر، سمماورلر یانیر، چایلر
 غاینا تیلیر، قلیانلر آتشلیر، ایککی ساعت نه یله کیف ایدرز.
 دییه رکن نه کوره؟. آدا باشلار آهسته آهسته ده نینه باتماخلغه.
 جی جوموله مزى بر غورخودر آلیر. فریاد ایدرز کین سندال
 کوندره لر. سندال کلیر. حاصل چه لام، هممیسیمز تکراردن کلیرز
 پامپوره. بز کلنه غادده رده آدا نهان اولوبدر. من بهیله سن کورمش أم!
 — عجائب! بو ناصل آدا ایمش، بویله؟.

— آدا دکل!

— یا نه ایمش؟.

— ده نینه قابلو باغاسی! ایله ایران دریاسنکدی!

مشهدینك خاطراتی

ایچریده صیجاقدن بونالمش، بر آز نفس آلق ایچون، دكانك
 قیوسنك اوكنه آندینی اسكمله ده اوطوروب طوریركن بلدیله مأمورلری
 جزا یازمغه قالقشمش. آره لرنده غالباً خفیفدن برده اغز قاوغاسی
 اولمش. هر حالده چوق سیکیرلی ایدی. بنی کورور کورمز، درد
 دوكمكه باشلادی.

— حقاری وار، مشهدی! دیدم. هیمز، قابولرمزك اوكنه
 بر اسكمله آتوب اوطورمغه قالقشسه ق، دوشون بر کره، سوقاغك
 منظره سی نه اولور؟ یوللر، عمومك سربست كلوب كچمه سی ایچوندر.
 کیمسه نك حق اشغال یوقدر.

— یخشی دانیشیرسهك چكکیر كه فندی! ایله، پدر سوخته
 سینکدر، دوكانك ایچریسنده منی راحت غومیرلر. جیخمش أم هوا
 آلاخلغه..

— نه اولورسه اولسون. سن ده دوكانده سینك كاغدی قوللان.
 — كاغد غوللامش أم. ایله بر دافه خورشید غاثلش، بردافه ده
 اوزم غاثلش أم، غورتارانه غاددهر مادرمدن آمدیکم سود بورونمدن
 کلوبدی.

مشهدینك سینك كاغدینه یاپیشوب، قورتولق ایچون جابالارکنکی

وضعیتی کوز اوکنه کتیره رک اچیجه کولدم . صوکره ، لاقیردی بی
دیکشدره رک دیدم که:

— مشهدی! شیمدی بوتون بونلری برطرفه براق. شو قیصه جق
سیاحتک ائناسنده ایرانده نه لر کوردک؟ آکلادده قارئلر استفاده
ایتسونلر .

جلالی ایمش کبی، کونشده پیریل پیریل پارلایان تراشلی قفاسنی
صاغ ائله صیغادی، آرقه سندن برده قینه لی صقالنی قاریشدردی :
— چوخ شی کورمش اُم . نه ایسترسه ک که دیهم! دیدی .

— مثلاً.. نه یله یم؟ جامعلری سویله . کزدیکک یرلرده بویوک
جامعلر وارمی؟

— به یوه دزامز؟.. هممیی دزامیلر به یوهدی .
— نه قدار؟. آ یا صوفیه، سلیمانیه، سلطان احمد جامعلری عیارنده
اولانی وارمی؟

— نه دیه رسه ک چککیر که قندی؟ به یله لره ایرانده دزامی دیمزلر،
مسجد دیه لر آغا!
— آما یابدک!

— بلی! بیلورسه ک، انزلیده برعاسمیه دزامیسی واردی، میناره سنک
ده به سنده مؤذن صباحینان: «الله اکبر» دیه نده، دزه ممائت، صداسن
یاتسو واختیندا ایشیدوب کلرلر . اوغادده یوسککدی .

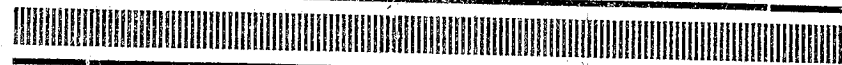
— ایچی ده اونسبتده بویوکمی، باری؟

— هلبت کین به یوهدی. اوزو که دیهم که کوره سه ک من، انزلی به
وارنده، نه نمازین غیلماغه که تمشم دزامی به . آنده کوریرم کین،

برغاج کشی چیخوب غوندورالارین که یینیرلر. ایلله سوریرم فارسجه
اولاره: «هانس نه نمازی غیلمشسز؟» منه دیه لر: «به یرام نه نمازین
غیلدخ!» کنه دیه رم: «عوله ن، شیمدی ذی الحجه ماهنده یز .
به یرام نه نمازی اولوبدر؟» جواب ایدیرلر: «بلی! به یرام نه نمازیدی .
ایلله ذرامینک ایچریسی چوخ غالابالسخ اولوب، بز محرابک یاننده،
اوک صفده ایدک، چیخماخلغه آنجاخ بوکون صره کلدی!»

— الهی، سن چوق یاشا، مشهدی!

— اوزوکده چوخ واخت صاغ اوله سه ک!



مشهدينك ماصالى

كچنلرده بر كچه بزم اوه مسافر كلن مشهدي يي ، اوطه ده كي
چو جوقلر ياقالادي . هپ بردن اطرافني صارديار و :
— مشهدي عموجه ! سن بزه هيچ ماصال سويله مه دك ، ديديار .

بر تانه سويله ده ديكله يلم !
سو كيلى دوستم ، كوچوچك چو جوقلره چوق دوشكوندور .
نره ده بر تانه كورسه ، مملكتده براقق مجبوريتنده قالديني كندى
ياورولريني خاطرلرده كوزلري ياشاير . بزمكيلرك بو معصومه
طلبلريني رد ايدمه دي و :
— نخشي اوطوره سز ، سزله بر ده نه همدان ماصالى ديهيم .

مقدمه سندن صوكره ، سوزه باشلادي :
— يك واردى يك يوخدى .. دوه دللال ايكن ، اششك محمود
پاشا باشنده شالجيليخ ايدر كن ايرانك همدان ديارنده مه مه د نه لي پهلوان
نام خوشجه بر كيشي واردى . همى بو كشينك بر توممه كي ترلاسي
اولوب ، آني اكوب بيچره هدن كچينوردى . ايلله يكروز ، يعنياچي
كونك برنده ، هوالر او غاددهر غوراخ كدوب ، همميسي توممه كي
فدانلارين ياخدى . مه مه د نه لي آغلادي ، باغيردى . بس باخدى كين
كار اوليوبدر ، همداني ترك ايله يوب آخر دياره نه زيمت ايدنده يولى

دوشدي براورمانه . ايلله ايله براورمان كين ايران اورماني . من ديهيم يهوروپا
غاددهر ، اوزك ديهه سهك امليقا غاددهر ، به يوه بر اورماني . مه مه د
نه لي چنديسين بو اورمانده غيب ايتدى . بر بنفشه آغاجينك آلتنده
ياتدى اويخويه . برده اويخودن بيدار اولانده نه كوره ؟ اورمانك
هزار درلو هيوانلري اديرافته دوپلانونب يكديكره ديهه لار :

— بونه مه هيواندى ؟ اژدردى ؟ سمندردى ؟ مرغ نه غادى ؟ نه دى ؟
همى مه مه د نه لي غورخوب غيرانانده هيوانلار هميشه غارشوسنده
غاشيخ نياري ايدوب ديهه لار كين :

— هي نه جائب مخلوق ! اوزوك بو آندبري جمى حيوانلارك
شاهيسهك . نه كين ديهه رسهك ، بر سرماست ، يعنياچي ياشمز ئوزرنده دى .
مه مه د نه لي كوره نده كين هيوانلار ، چلامنده صادخ اولوب ،
اورمانده غالوب برايام اولاره شاهلق ، سردارلق ايتدى . ايلله ، صورنام
جاني صيخلى . ايسته دى همدانه نه ووت ايدوب چوللوخ چو ججوغن
كورمكه . تبعه سن دوپلادى ، اولاره نخشي چلام ايدوب ديدى كين :
— هي هيوان كيشيلر ! اوزم كه ديرم همدانه ، منم چيني چيني

آرواتلارم ، پسرلرم كوروب هسرتكشلكم تاديل ايدم . سز بونده نخشي
اوطوروب ، نزاع ايتيمه سز . وزيرم مهابتلو شيره زره تلريني نائب السلطنه
نصب ايتمش ام . من كلنه غاددهر آكا مطاوعت ايليه سز . هه دى ، خدا حافظ !
همان فيله بينوب ، غاپلاني ده مه يه تنه ركابدان آلوب اورماندن
چيخانده ، مه مه د نه لي يي چوخ سوهن بر پيره ، آنده غالماخلغه ههچ
نه درلو غائل اوله ميوب ، اصوله كلوب ، آرخادان فيلك اوزرينه
صيچرادي ، او آنده ، سنده له ين فيل بر حطت كرى يه دونوب باغيردى :
— هي بدرسوخته ! آرخادان نه يله نه ايتيرسهك ؟ . كورميرسه كي
كين مه مه د نه لي شاهي طاشيرام !؟

كاشانهك موجوديته اينانماق ايچون هيچ برسبب كوره ميوردق .
 چنلرده ، ينه بويله برمكالمه يي متعاقب ، ضيا بكا ديدى كه :
 مشهدينك كوشكى ديكلاه ديكلاه بيقدم . اولدى اوله جق ،
 شونى بر كره كيدوب كوره لمده ، مدح و ثناسنى بر داها ايشيتمكدن
 قورتوله لم .

— اولور ، ديدم و كيدوب مشهدينه قرارمزي بيلديردم . چوق
 سوينش كبي كوروندى و :
 — يخشى ! ديه باغيردى . حاضر يارين جومئادى . تيره نه بينر
 كيدريك ...

ايرتسى كون ، بزى قارتاله طوغرى كوتورن تره ، قيزيل
 طوپراق استاسيونندن كچركن ، ينه كوشكنك ستايشيله مشغول اولان
 مشهدين خفيف ترتيب دومنى قيردى :

— ايلله ، ديدى ، پاشا چوشكى يابديغى واخيت ، طورباخ چوخ
 فيئتلى اولدوخدن ، باغچيسى آزايفاخدى .

فناز يولنده ، برده يي برازدها اينديردى :

— طوانلرى جواهر كيمن پارلاخدر ، ايلله بوياليدر ، بيلورسه كه ؟
 ديدى .

كوزته ده ، علاوه ايتدى :

— چوشكده پك به يوه دكل . ايفاخ ، لاكين زه نه ريفدى !

آرن كوينده ، هونك باغچىلى ، شيرين بر كوى اوى اولديغى ،
 بوستانچيده ، اوچ اوطة ايله برمطبخدن عبارت بولنديغى ، مالتپه ده
 برقات اوزرينه ايكي يراوطه سندن تركب ايتديكى ، قارتالده تره نندن
 اينتجه ده ، صاحبك قولنه كوره :

مشهدينك كوشكى

آيلردنبريدر ، هان هر كون ، دوستم مشهدين جعفر ، يوسف
 ضيا ايله بكا ياقه جقده كي كوشكندن بحث ايدر طوروردى .

بو ، كويا بيلم هانكي پاشانك مالى ايتسده مشهدينك باباسى
 اووقت يوزبك صارى ليرايه آلمش ، صوكره اوده اولنجه مشهدينه
 ميراث قالمش ! طاوانلرى بوتون مجوهرات ايله ايشلنمش آلتون
 قابلامه ايتش .. مش .. مش ..!

مشهدين ، بزه بونلرى آكلاندقجه :

— آه ! كوره سهك چككير كه قندى ، نه منه كوشكى ايلله ايرانده
 بيلم متندى يوخدى . نه غاددهر يازيخ كين مسه فقه ايراخدى ،
 موسمده صاؤوخدى ! يوخسه سزه آنده بير چيلاو ييديريم .
 كورورسز نه يخشى ، نه جوزهل سراى اولوبدر ! شاه مظفرالدين
 بوريه كلنده ايتهدى كورسون . باخدى ، بي يندى ، دددى كين
 بونى سوكلر و كوتروب طهرانه غورالار ! ايلله ممكن اولمادى .
 بهيله امثالسز چوشكى .

بزه بونلرى اوقادار صميمى بر طورله حكايه ايدبيوردى كه ،
 شورا جقده ، قارتالدين ياريم ساعت مسافه ده بويله خارقالعه بر

— شه‌یله، اوزك كیمی برایی ته‌نه آحاب ایله جه‌لوب خوشجه
واحت کچییره‌جه برکله ..
ایدوکنی اوکرندک . قارتالدن ، توزلی بریایطونه را کبا یاچه‌جق
یولنی طوتدق . بردنبره صوغانلی به صایه‌جق یوله‌وارمه‌دن ، بوم‌بوش
وچوراق برتارلانک حذاسنده ، کهوره‌ک برچوجوق سسی بزه
طوغرو حایقیردی :

— جعفر عموچه ! جعفر عموچه !

مشهدی سسک کلدیکی طرفه‌دوندی ، باقدی ویولک کنارنده‌کی
چالیرک آرقه‌سندن ظهور ایدن کوچوک برچوبانه خطاب ایله
صوردی :

— نه ایستیه‌رسه‌ک ممهد !

چوجوق آنده‌کی دکنکک اوجنی کوی استقامته توجیه‌ایدرک:
— چارداغی آرییورسه‌ک .. دیدی، کچنکی روزکارده بیقلدی‌ده،
تاختالرنی ، چالماسونلر دییه ، مختار اوینه کوتوردی .
زواللی مشهدی ، ثروتی برآنده غائب ایدن برزنکین طوری
طاقیندی و بزه دونوب ، ساده‌جه شوسوزلری سویله‌دی :
— یازغ ! چوخ یازغ ! بوملعون نوروزجر اولماسه‌دی ،
کوروردوز نه‌منه سرایدی !

مشهدی خسته

زواللی دوستم مشهدی جعفر ، کچنکی یاغمورده ، یایا اوله‌رق
کوپریدن کچرکن او قادار ایصلاشمس که دکانه کلیر کلز بر تیتزه‌مه‌در
آلمش ، یاتیش او یاتیش ! بردها داورانهمیورمش .

بن بونی طویجه ، بالطبع در حال خاطر صورمه قوشدم . باخصوص
یچاره مشهدی بوراده غربتده صاییلیر . چولوق یوق ، چوجوق
یوق . خصم اقریادن هیچ بر فرد یوق . یالکز، ایش اوکره‌نسن،
آدام اولسون دییه تا ایراندن، کچن سنه ، یانه کوندریلش کوچوجوک
برادر زاده‌سی وار .

واقعا علی ناجی بك ، عموچه زاده‌سیدر . لکن آره‌لری صوک
زمانده شکر رنک اولدی . زیرا مشهدی غلطه‌سرایلیدر . فنار باغچه‌نک
کاتب عمومیسيله جان جکر اوله‌ماز یا ؟

نه ایسه .. اوزاتمایم . یاریم اوقه اصفهان تومبه کیسیله یوله
دوزلدم . بر آز صوکره دکانک قابلی کینکفی یومروقلایه‌رق کلدیکی
خبر ویریوردم . ایچریدن کهوره‌ک بر سس کلدی :

— طور ، کلیرام آچایه !

متعاقباً اوفه‌جق قابوی آرالایان مشه‌دینک یکنته صوردم :
— عموچه‌ک ناصل ؟

— چوخ خسته دی . ایله به کون آیدزه دی . خوش کلشهك
چکیرکه بالا .

— کندینی کوره بیلیرمی ؟

— بلی ! هلبت کین کوره بیلهرسهك . اوزوکی کوره نده آمیدزهم
چوخ خوشلاشیر .

چوجوق نی ایجری به آلدی ، ئوکه دوشدی ، داراجق بر آصمه
مردیوه ندن یوقاری ، دكانك اوستنده کی اوطیه چیققدق .

زواللی دوستم ، اوراده ، برکوشده ، اسکی عمارتلك فودلالری
قادار اینجه بر دوشه جکک ایجریسنه سریش یاتوردی . بوغازینه قادار
چکدیکی یورغانك اوزرنده قینالری آقش ، طوب صاقلی قوجه مان ،
قیب قیزیل برلکه کی طور ییوردی . تراشلی قفاسنی ، یاصدیقن زحمتله
قالدیره رق :

— صفا آمدی ، ای جان من ! دیدی . چون مزاج آزرده آم ،
کلوب صورماخلغك اوزمی چوخ ممنون غیلمشدر . همیشه وارا اولاساك !

— کچمش اولسون ! . نه اولدك باقالم ؟

— نیجه کوروبسهك ، خسته اولمش أم آغا .

— بر شی دکلدر ، کچر .

— اوزمده بیلورم کین کچیر . ایله چوخ مضطرب أم ..

ایچچهریم یانوبدر .

— حرارتك چوقی ؟

— بلی !

— هکیم نه دیور ؟ قاچ درجه ایش ؟

— آلتی یوز غیرخ دره زه دی .

— آما ایتدك ، مشهدی ! آلتی یوز قرق درجه حرارت اولورمی ؟

دوستمك سوزلرندن هیچ شبهه ایتمهكلز . اوساعت ، سویملی
چهره سی بر حال اغبرار آلیر . بو دفعه ده ینه بویله اولدی . یاتاغلک
ایچنده بردنبره طوغرولدی ، سرت سرت یوزیمه باقدی .

— اینانمیرساك ؟ دیدی ، اوزوم مجبور دکل أم ، سننه یلان دینیم .

— داریلما ، عزیزم ! لکن حرارتك ، دیدیککک یازیسی دخی
اولسه ، نبضکه باقارکن هکیمك آلی یاناردی .

بونك اوزرینه ، مشهدینك صولوق دوداقلرندن بر خنده استخفاف
فیرلادی :

— هی نا خدا کیشی ! دییه باغیردی ، آیه ایسه ، بیلهرسهك کیم
هکیم بوریا کلنده ، پارماخلاری یانماسین دییه ، نبضمی ماشا ایله
دوتوبدر !

دیدیکی کونده محکمه به کتدم. دیوانخانه ده بش اون دقیقه کزیند.
کدن صوکره ، مباشرک کسکین سسی قولاغده چینلادی :

— مشهدی جعفر ! .. عبدالفتاح ! ..

سیاه فیتیلی ، بیاض عبا پورطورلی ، بوسکولسنز فسلی ، یانیق
پوزلی ، آچیق صاری بیقلی ، آووردلری ایجری به چوکش ، مدعی
علیه چاراشیق بر یوروشله ایلریله دی ، یرینه کچدی ، صاغ آلی
کوکسنه کوتوره رک :

— تونیات ! دیبه میرلداندی ؟ طوردی .

یانی باشنده ، بزم مشهدی خصمنی باشدن آشانی حدتلی حدتلی
سوزیوردی . مباشر هر ایکسینی ده اوطورتدی . ضبط کاتی ،
مشهدینک استدعاسنی اوقودی . متعاقباً ، رئیس ، عبدالفتاحی استجوابه
باشلادی .

— آدک نه ؟

— به نیم آدی ؟ . ففتاح !

— بابا کک آدی ؟

— نیم باباسی ؟ بایرام !

— قاج یاشکده سک ؟

— بن قاج یاشندا ؟ دیزه تی پس ! . یعنیچی یهرمی به ژ !

— نره لیسک ؟

— بن نره لی ؟ . موناستیرک دیبرای بالا قصبه سیندان ، فقدانی

حسبیه !

— نه ایش کوریرسک ؟

— بیظیمچیسی ، باچه وانجیلک !

مشهدینک پاپاغانی

طبعاً ساکن و صلح پرور اولدینغی بیلدیکم دوستم مشهدی جعفر ،
بکا او کون :

— چککیرکه فندی ! بیله سه که اوزومک دعواسی واردی .

دیدیکی زمان ، حیرتدن آغزم آچیق قالدی .

— کرچکمی ؟ دیدم .

— بلی !

— نه دعواسی بو ؟

— هادن اوتوری .

— ها ، کیم ؟

— اوزومک پاپاغانی یوخدی ؟ .

— اوت . آدی (ها) می ایدی ؟ بیلمیورم . نه ، نه اولمش

هایه ؟

— اوتیاندی چی مهله ده بدر سوخته کشیلرهای چسوب یمیشلردی .

— یا ؟ ! . نه زمانه محاکمه ؟

— کلن دوشنبه جونى . اوزکده کلوب کوش ایده سه که .

— اولور ، مشهدی !

— دیکه ، باق ! سن [مشهدی بی کوستره رک] بو آدامک
پاپاغانی کسمش ، یه مشسک . شیمدی سندن دعوا ایدیور . نه
دییه جکسک !

— یووو ! یالان وه لاهی ! . [پرتهور ، مشهدی یه دونوب]
هانجیسی واکتدایه میشم سنک باباکی ، بره ؟
— محاوره یاساق !

— بیلورم چی مو هاربه یاساق . فهقات بو آدام ..

— سن بکا جواب ویر . ایشی اولدینی کی آکلات باقالم .

— ره ئیز بک ! چیتاب عوزرینده یمین بیللاه ایدرم چی بن بونک
بابانی ییه مشم ، بیللاجیس ! آنا ! . بر تانه طاووق چه لیش بر جون
بیظم آرده . باقیمش صابسی چیقماش ، فقدانی حسیلله .. بن دا ،
افندیمه صوبله روم ، چه سمیش یه میشم . طوغریسی بودر . ایستورسه
پاره سینی ، بن هازیریم ویرهیم ، فقدانی حسیلله .

رئیس — [مشهدی یه خطابه] باق ، فتاح آغا ، پاپاغان دکل ،
طاووقدی دیور .

مشهدی — هانسی طوئوخ ؟ . نه طوئوخ ؟ . یالان دیهر . منم
شاهدلرم واردی کین ها پاپاغاندی .

رئیس — [مباشره] شاهد مؤمن آغای چاغیر .

مؤمن آغا کلدی . مراسم معتاده دن صوکره رئیس بکک استیضاحنه
شویله جواب ویره یه باشلادی .

مؤمن — ته ، بونجغزک ، بوؤله جه نه واردی بی تانه فوروزمی ،
طاووقی ، غیری . اونک او یاتی سن بیه جکک غیری . اوؤله جه نه نه جل

مشهدی یلکن آچمش !

کچکی بویوک لودوسلر ائاسنده ایدی . بزم مشهدی جعفرله
برلکده ، جنوب روز کارلرینه اک زیاده معروض بر سمتده دکانی
اولان بر احبابه کچمش اولسونه کیتمشدک . او بیچاره آدمجغز ، بوتون
بر کیجه بی اویقوسز کچیرمش اولسنه رغماً بزى ممنونیتله قارشیلادی .
واو طوروب برر چای ایچمه مزى اصرارله رجا ایتدی . بزده خاطری
قیرمایوب ، کوستردیکی اسکمله لره یرلشدک .

بزدن باشقه ، عینی مقصدله اورایه گلش بر قاچ ذات دهاواردی .
خانه صاحبی جمله سنی ، صره ایله بزه طایتندی : باصمه چی بوغوس آغا ،
بقال یوردان آغا ، آراباجی مؤمن دای ، سورمنه لی جلال رئیس ،
ایلبصانلی رمضان آغا ..

چایلز کلدی . محبته قویولدق . بالطبع مصاحبه ، هپ فیرطنه یه
دائر جریان ایدیوردی . حاضر وندن هربری ، کندی باشندن
کچن بر دکز ماجراسنی آکلاتمغه باشلادی . اولاً ، بوغوس آغا ،
برایکی دفعه یاغلی یاغلی او کسوردکن صوکره :

— بیر ته فا ، دیدی ، اسکدارده جو ما بازارینه کیدوئوردوم .
پامپوری قاجیرمش ایسه م ، برقایغه او طوردم . دیرکن أفندیم ،
کورپونی کچدیق . سرای بورنونک تاق هیزاسندن دونوئور ایکن

برده باقشم که آپارتمان بویونجهاز دالغهلر کلوتور . او کرته ، قایقچی آ
اشمار ایتدم : « ظو ! دیدم ، دون ، یوقسام باتوئوروز ! » ایی که
دیمش ایم . ناصل که دونمش ایسه که ، دالغاده آنقهسه مزدن کچدی .
زده شوکور آلاآ ، قورتولدق .

آراباجی مؤمن دای ، اوتهدن آتیلدی :

— ته ، بی شیمی بو آکلاتدیغک ، آبه آخرتلكم ! سن بو لودوز
یلنی کلده اوروم ایلنده کور . علیم آله ، بی اوفوردیمی ، هیدن
اورتالنی ناداز تارلاسنه دوندیریر ، یوقی یا ؟ بولدور ، نه زدن بیندم
براو آنکی قاییغه ، ایسته یهردم ته یانده کی کویلره وارمغه . کل کله لم ،
اوفورمه نه باشلادی او جنابت هوا ، قالفایردی دکزک قوزولری ،
نور بری بی مناره بوی سنک آکلایه جفک . ده برکنه ..

لاکن ، سورمنه لی جلال رئیس ، داینک سوزینی کسدی :

— حاجان کورمه لیسون قارا ته نزون فورطوناسو ناصل
چالقایی قوص قوجام پامپورلاری . لوطوز نوروز جه رینون لافیمو
اولور ؟ چیقان سنه ناصیل چی جیده یوردق بزوم تمل ره نزون
تاقاسیلن پولاتانایا . فوندوق دا یوقله دیدوق دا ، حاجان طوتدی بیزو
برپور یازچی ، هی بابام ! . دیرچهن ها أفندوم ده یه یوم ، آتدیق او
جانوم فوندوقلرودا هوپله قورتولدوق ، یوقسه باتاجایدوق .

یوردان آغا :

— نه بی دیونغ ؟ دیدی . غارا ده نغیزک فورطوناسی ادامه غوز
آجیدتدیریمی ؟ ده وه لی سنه مملکاتدن بویانا غلیورکن یوخی ؟ .
ایله سیننه بی چالغادی کین ، هانغیمز داحال غالدی ؟ نوغورهن نوغورهنه ! .

رمضان آغاده شوپله بیان فکر ایتدی :

— بیظم ایشقودرا جولنده دا ، فورطونالاری اولیور نه فظم
فقدانی حسیلله . نه ما ولاچین لودوزدن بش بتر . کونچی پامپور
ایچریصنده انسانی هو طور تیر تیر مییور دویه دوز ، لازم چی هری
بردیرقده بالانمالی چی دوشمه سین بیللاچیس . بیرته فاسیندا بو چاپدی
تعجیز .. (عبد عاجز) ..

دیمکه قالمادی ، مشهدی دایانامادی ، آتیلدی :

— ایله نه دیهرسز ؟ . فریطینایی کورمه سز بصره چورفرزنده
نیجه اولوبدر ؟ دیدی . اوزم ایچی سنه موغه تهم بندر عباسه
دیره کنوطله سفر ایدنده ، ایله بر فریطینایه دوتولش ام ، دیره کنوط
همیشه دریانک اورته سنده باتمشدی ..

هپ براغزندن ، صوردق :

— باتدیمی ؟ . یا ، سن ناصل قورتولدک ؟

مشهدی همزله آلا ی ایدر کی کولومسه دی و :

— نیجه قورتولام ؟ دیدی . دریا یوزنده آرخا اوستی یاتوب ،
مندیلله یلکن آچش ام .. نوروز جرازومی ایتوب لیماه آپارمشدی
آغا !

مشهديله آوراماچي

زړه دن بولوشديلر؟. ايکيسي ده آتقيقه ! او آتار، توتنه کي آتار!
الله ويره سين ، پالاورا ميترا ليوزي ..!
دکانلري ده قارشى قارشى به . برى صباحدن آقشامه قادار ، قات
قات ايستيف ايدلش توتون پاکتلى آره سنده ، يان يانه صيرالانمش
چاي ، توبه کي ، قورو قهوه ، قارامه لا ، پيسکوئي قاوانوزلري
قارشيسنده نارکيله سني چکيشديرير ؛ دیکري کوز آليجي پيريلتيلرله
بوي بوي ، ديواره آصيلمش ابريق ، فاراش، رنده ، ماشراپا ، خوني
کبي اشيانک اورته سنده ، عمر بالله ماقاص ، اوستوره کورمه ين صاقلني
قارشيديرير .

اکثريا ، اوزاقدن اوزاغه ، برى برلرینه سوز آتارلر :
— نه وره ماچي ! چه ددينک نه ياغي غاچدي ؟!
— به زين کويده عوج بو جوق !. سيزده بير مه ليون قادار اولمالی .
آشا قورتارماز !

بعضاده ، صوغوقدن دونان پارماقلىني بداوا مانغالده ايصيتقم
ايچون ، آوراماچي ، مشهدى جعفرک دکانه کلير . او زمان بو ايکي
قومشونک حالى برقول چنکيدر . عادتاً مبالغه مسابقه سنه کيريشيرلر .
ايکيسنک ده وسعت قريحه لرینه پايان يوقدر . ناصلده اويدوريرلر ؟

مشهدى ايرانه کيتمزدن بر مدت اولدى . برکون ، او طرفه
يولم دوشدى ، دکانه اوغرام . آوراماچي ده اوراده ايدى . مشهديدن
ديله نديکي بر بارچه ضمقلی کاغذله ، اوتنه دن بریدن اکسيکنه طوبلا دینی
پيرتيق پاره لری ، اوطورمش ، ياپيشدير ييوردی . بنم دوستم ده چاي
خرمن ايتمکله مشغولدى . بنده يانلرينه کچوب ، اوطوردم .

بر مدت ، شورادن بورادن ، صحبت ايتدک . صوکره ، ناصل
اولدى بيلم ، آوراماچي اورتايه بر دعوا آتدی :

« — دونيانين اُک بويوق آداملري ، به زين موسيوي مهله تيندن چيقار!
ديدی .

واي ، سنميسک بوني ديهن ؟ . مشهدى جعفر کوپوردی .
او ائنده ، آووچنده طوتديني يکرمي درهم قادار آلتون باشي ،
بي رحمانه يره آتارق ، حايقيردي :

— حاشا ! يلان ديه رسهک ! همميسي به يوه آدملر ايرانده
چيخويدر !

آوراماچي ، اعتدالي آلدن براقمادی .

— يوق ! نه پسي دا ياخوديدر .

مشهدى ، قارشيسنه ديکيلدى :

— صاي که کوردم !. ديدى . ايلله ، برده نه سن دى .. برده نه

توزوم ديهيم . هه دى ، باشلايه ساک !.

— اوراخام به يامبه ر !

— نه لي المرتضى !

— ايزاق !

— حسین !

— یاقوو !

— حسن !

— داوید !

— شاه اسماعیل صفوی !

— سلامون !

— شاه طهماسب !

— یاسف !

— نادر شاه !

— صراف قامانطو .. بانکر روچیلد .. قویو مجی هاروناچی ..

لهنن .. بانکر آلیون .. آورام غلاتی !

مشهدی، مخاطبک صولوق آلمادن صره لادیغی اسملرک قارشیسنده

بر آزاللار کی اولدی . لکن کندینی چارچاقوق طوپلایه رق ،

یومروغنی اوزاتوب مظفرانه ، باغیردی :

— همیمی ایرانلیلر به یوهدی !

مشهدینک رؤیاسی

بوندن بر قاج سنه اول بزم مشهدی جعفر ، سلامون و پروانت
اسمنده ایکی رفیقيله برابر آناطولیده سیاحت ایدیورلر مش .

کونک برنده اوفاق برقصهیه اوغرایوب ، کیجه له مک اوزره خانه
ایئرلر .

مشهدی قلیانی قورار ، ساهورینی قایناتیر ، قالچه سنی یره سرروب
اوطوریر . بو ائنده ده اوچ آرقاراش ، آله نه ویردیه بیوب ایچرلر .
لکن ، اپی اوزاقدن کلدکری ایچون داغار جقلرنده قالان نواله آنجق
پنیرله کمکک منحصرقالمش اولدیغندن قارنلری ایجه طویماز . چوقدن بریدر
حسرت قالدقلمی صیجاق بر چوربا ایله شویله کوزه بله بر طاتلی
صایقلا یوب طوریرلر کن خانجی ، آئنده بر کاسه اولدینی حالده ایچرییه
کیرر !

مکرسه ، جوارده ، خیر صاحبک بری زرده پیشرتوب ،
تولشرینک جانی ایچون اوتیه برییه داغیتدیریورمش . بر کاسه ده ،
خانده قوناقلایان بو اوچ غریب یولجییه کوندرمش .

اوچی ده اول زرده بی جان و کولدن تماشا ایدرلر . صوکره ،
سلامون دیرکه :

— بکا باکین آرقاداشلار ! شیمدی نه پسیمزدا آلاخا شیکور ،

پیه مزی ییدك . آز چوق قارینلاریمیز طویدی . بو زرده یی براقلوم دا یاروم صاباخ ، آنیمیز آئی بیر رؤیا یورورسان او یی سین !

مشهدی ایله یروانت بو تکلیفی قبول ایدرلر ویاتارلر ...

ایرتسی صاباخ ، شفقله برابر اوچی ده کوزلرینی آچارلر و مشهدینك دملندیردیکي چایك اطرافنه طوبلانیرلر . اك ئوگجه صلامون سوزه باشلار :

— خایر دیر ایشاللا! دیر. بویجه رؤیادا حضرت موسایی یوردوم. بکا دیدی که : « صلامون ! میرا ! به نیم ایلان بازارا یار یل دا طور- سینایه بیده لوم. » بن دا ییتدم .. اوراده بکا بر کاسه زرده ویردی . تامام او صیرادا او یاندیم . یروانت ده دیر که :

— بن ده استامبولك ناری قاپوسمشنده تك باشمه سریان ایدوئوردوم. فیردولایی هر یر تنها ایدی . او کرته ناصل اولمش ایسه ، بیلموئورم: قاپ غافلدن كوك کورله دی ؛ قیاق قورقدم . اطرافنه باقینجاز برده نه کورهم ؟. بنی ایله ن قارشى به قارشى حضرت عیسی طور وئور . دیرکن ، بکا ، کل ، ده بی اشهار ایتدی . یاننه واردم : « ظو ، یروانت ! دیدی ، بونده بویله یالکیز نه کزرسین ، بنی ایله ن کل ده ، جنابکی جنته کوتوره ییم ، بر کور ! » سن اولسه ک ، کیتمز سین ؟. چابو جاقدن یاننه قاتیلدم ، برلکده آراییه او طوردق ، تا ککه ده جنته کیتدك . اوراده برده باقدم که بر طاقم ملککیر یاننه کلدیله و بر کاسه زرده اوزاتوب اکرام ایتدیله . تاق او کرته او یاندیم .

مشهدی ، هر ایکسنگ ده آکلاتدقلری رؤیالری کال دقله

دیکله دکن صو کره ، بر مدت دوشونور . صو کره ، قلیانندن اوست اوسته بر قاچ نفس چکوب :

— ایلله ، ئوزوم آیه بر رؤیا کورمش ام کین متندی یو خدی . آلك یاننده بو دانیشدیغکز هه کایله ر هه چ غایردی . دییه م ده باخك . اونخویه وارانده ، باخدم که یاننه خوبتر بر جوان کلوب ئوزمه دییه ر: « مشهدی ! غاخ !. ئوزکله دانیشمق ایستیرم ! » ئوزوم ده سیوال ایتشم : « سن کیسه ک ؟ » او « بن هزرت ئه لی یم ! » دییه منه جواب ایدنده ، همان آیاغه غا خوب : « نه فرمان ایدرسه ک یا ئه لی ؟ » دییه چاغیردم . اوزمان ، شوراده طوران کاسه نی مننه کورسه دوب ، دیدی : « آی مشهدی ! آرخاداشلرین بری طور سیناده موسی ایله ، دیکری جتنده عیسی ایله زرده ییویدر . ایلله سن ده بو کاسه ده کی زرده یی ییه سه ک ! » ئوزم ده ، هزرت ئه لینک فرمان یره صالماما خلخ ایچون ، والله زرده یی یمش ام !..

دیدى وبوش کاسه یی آرقاداشلرینه اوزاتدی .

— اوخ ! داها به تر اولاسين !

بو محاوره، بيم بوتون اعتنالمه رغبم، مشهدي يي اويانديرمغه كافي
كلدى. بردنبره كوزلرني آچوب، يرندن فيرلادى، نسيماچي يه خطابله:

— عولهن نه كلوبسهك؟ نه ايستيرسهك، پدر سوخته؟! ديهه
باغيردى.

بو سوزلر، نسيماچي يي قهقهه ايله كولدير مكدن باشقه بر تائير يانمادى.

— بكا باق، جافرا! ديدى، سيجاقلار ايلان نه وار، نه چوق؟

مشهدي درين بره اوف! چكدى و برتك كله ايله جواب ويردى:

— يانيرام!

— سن دا بير تانه يلبازه آل، اولمازمى؟. باق، ناه. بنده وار.

نسيماچي جيپندن يپ يكي و اولدجه قيمتلى بر يلبازه چيقاردى.

مشهدي صوردى:

— هاردن آلمشهك مونى؟. يه تى دى؟.

— يوق. اون سنه وار كه قوللانيورم.

— يوخ، يه تى در. يالان ديهه رسهك!

— واللا ييللا، يكي دكل. يوزلرك عونوكه آقسين!. سنك خير يكي

يورمهيم، به!

— نيجه اولوبدر كه بهيله يه تى كيى طورور؟

— صوييلهيم سكا. روزيه رلنه ايجين ياواش ياواش ساللايورم.

ايلكيپتادن آرقه دن عونو، صورادا عونون آرقايه اصول، اصول.

مشهدي، يهودينك بودقت واهتماننه هم غبطه هم ده حيرت ايتدى.

هله نسيماچي:

مشهدينك يلبازه سي

كچنكي صيجاقده، خيشلايه خيشلايه يوقوش يوقارى چيقدقن
صوكره بر مدت ديكلنمك احتياجي دويه رق دوستمك دكاننده برمولا
ويرمك ايستدم.

مشهدي، چاي صانداقلىرينك اوزرينه اسكي برالطو سروب اوزانمش،
اويويوردى. ايلكين، آجيدم و اويانديرمغه كوكلم راضى اولدى.
تكليف سزجه دكانه دالدم، بر كناره كچوب اوطوردم. آلمدن،
شاقاقلرمدن ظيريل ظيريل آقان ترلرلى سيلمكه قويولدم. بر يانندن ده
دوستمك اوزرينه اوشوشن سينكلرى قوغيوردم.

بو منوال اوزره هنوز اون دقيقه كچمه دن، برى سسلندى:
— جافه را!..

باقدم: بزم نسيماچي. بنى ده اوراده كورونجه سويندى:
— ماشاللا، ماشاللا! ديدى. بن دا يه لديم.. قومپانيا تامام!

به زين جافه را بوردامى؟

صاغ املك شهادت پارماغنى دوداقلر مه كوتوره رك:

— صوص! ديدم، ايجريده اويويور.

— آلاخ اويانديرماسين! بكا نه.. سن نه ياپيورسك؟

— ائيم.

— ناسین بوویله آتقیقلر سنده وارمی حاجی ؟

سؤالنه دایانامدی .

— بلی ! دیدی . اوزمك ده بهیله بر یلپازمسی واردی . ایله

اللی سنه لكدی . دیدی .

— اللی سنه می ؟

— بلی !

— عویله سان ئیچ قوللانمادین ؟.

— یوخ، غوللانیرام . ایله آسچیمه سون ده بی آنی آلمده دوتیرم،

یالکز صورتی صالیرم بهیله ایککی یانه ! ..

و طرز حرکتی ایضاح ایچون قرمز صقاللی چهره سنی بر صاغه،

برده صوله چویردی .

مشهدینك قولاغی

شكر بایرامك ایکنجی - بر روایت کوره برنجی - کونیدی .
دوستم مشهدی جعفر، مجبوراً قاپادینی دكانك اوستنده کی او طه ده
اوطورمقدن صیقیلهرق بر آز کزوب هوا آلق اوزره سوقاغه
چیقمشدی .

کندیسنه دیوان یولنده تصادف ایتدم . دكان قومشوسی کاغدچی
نسیماچی افندی ایله برلکده ، اطرافنی سیر ایدرك یورویوردی .

— مرحبا مشهدی ! . بایرامك مبارك اولسون !

— مرهه بادا داشم ! . اوزكك ده بایرامك مبارك باد ! نیرده سهك بهیله ..

ایله کورمه مشم چوخ واخت بهری !؟ .

— بش اون کوندر بوراده دکلدم .

— بوردا ده کیلدك ؟ . نیره کتدك ؟

— آنقریه کیتدم .

— آنغاریه کتدك ؟ . یخشی ! . بئم آنده دایقو داشم واردی .

کورمشهك آنی ؟

— کوردم ، سلام سویلهدی .

— نهله یچوم سلام !

بویله جه قونوشه قونوشه ایلیله یوردق . مشهدی جعفر ، صاغلی

صوالی مېانی حقنډه نسیاچی به ایضاحات ویریور، ایرانک نمائل
بناری ایله مقایسه لر یاپیوردی .

— نسیاچی ! کوریرسهك بوغوناغی ؟

— شر امانتی ده ییلمی ؟

— بلی ! ایلله همدانك بلیده غوناغن کورسهك ، ایکی مین

اوطه سی واردی .

— ماشالا ! نه قادار کوچوك به ؟

— اكرچه برآز کوچچوهدی .. ایلله طهرانك غوناغی اوچ

مین اوطه لیدی .

— آفروم ! یوردكمی ؟ قوناق اویله اولور .

برقاج آدیم صوكره چنبرلی طاشك اوكنه كلشك . مشهدی

ینه رفیقنه صورتی :

— نسیاچی کوریرسهك بوداشی ؟

— چنبرلی طاش ده ییلمی ؟

— بلی ! اصفهانده بره یله چه ممرلی داش واردی .. من دییم

بشیوز مترو ، سن دییه سهك مین مترو ! اوغاددهر یوكسكدی !

نسیاچیك دوداقلری ، استهزاكار بر تبسمله بوكولدی . مغالی

بر باقیشه اولا بنم یوزیمه باقدی . صوكره :

— مشهدی اقدی ! دیدی ، سن شیندی بونلاری براق دا ، طاشین

تپه سنه باق . یوریورمیسك اوراده كه تانه سانهك قاوغا ایدیورلر ؟

مشهدی باشی هوايه قالدیردی . باقدی .. باقدی . بعده بزدن

طرفه دونوب ، كال جدیدله شوجوابی وپردی :

— یوخ ، كورمه مشم .. ایلله نه یاخلارین سسین طوییرم ! ..

مشهدینك طوقانی

كچن یازدی . دوستم مشهدی جعفرله برلكده برایش ضمتنده
ترمنله اذیمته كیدیوردق .

بولندیغمز واغونده ، بری صاریشین ، اورتیه بویلو ، طیقیز ،
شیوه سندن روم ایلیلی اولدینی بلای ، دیکری اوزون بویلو ، اسمر
یوزلی ، لسانندن آرنوود اولدینی آكلاشیلان ایکی بولجی ده واردی .
پندکی كچر كچمز ، آرمزده تدریجاً بر صمیمیت تأسیس ایتدی . اولاه
روم ایلیلی :

— جوئومله مزه آیرلی صلواتلر اولسون ! (خیرلی سلامتله
اولسون)

خطابیله بر صحبت زمینی حاضرلا مشدی . متعاقباً ، دائماً اولدینی
كچی ، هر كس یول آرقداشلرینك سبب ووجهه عزیمتنی صورتی .
آرمهه شویله بر مكالمه جریان ایتدی :

— اوزوك هاردا كیدوبسهك ؟

— ته ، بن كیده نهرم طووشانجیله .. أفندیمه سوؤلهیم ، بزم
قیزانلرك سودوبالری اوراجقده اكله نهری . بولدور ، بزم اویانه مکتوب
ایله تمش ، یوقی یا ؟ صانكه لهیم ، مؤمن آغیان بی چیتلیك استتجار
ایتمش .. ته بكا یازه نهر كن ..

— بن دا ، أفضم ، جیدیورم وهلاهی ، بیظم نه میسه ریلر
ته رافیندا . کومچی بیظم آرناوودلو قدا یوق ایش أفضم بیلاچیس!
اسقا أفضم باچه وانجیلیق ، فقدانی حسیلله .

— اوزوم ده که دیرم اذمیده ، کورم منم داداشم مشهدی مولاباقر یجهدی .
دیرکن ، سوز شمندو فرلرک سرعت سیرینه انتقال ایندی :
روم ایلیلی دیدی که :

— بزم بولغار یاده ، بو قارا پامپورلری ، هیدن ئووله تهز قاچه .
نه رکن ، یوقی او ترغلاف صیریقلری ، با ؟ برلشه نه ری او جانا به تله ،
انسانک کوزلری ئوکنده ، صانه نه رسک بی تک صیریق هیچکی .

آدینک فتاح اولدینی بالاخره آکلاشیلان آرناوود سوزه آتیلدی :
— موری ! سن چورمه لیصین قاره پامپورینی بیظم البصانه .

— البصانه شمندو فر واری ؟ دیدم .

— وار أفضم ، فقدانی حسیلله ! نه م دا ، او قه دار صوراتلی چی
بر ته فا جیدیوردم دیرادن ایلبصانه ، دیراده : «بسمیلاچی» دیه رک
بینشم ، نه زمان چی : «رحمانی رحیم» صوبله میشم ، پامپورد او ارمیش ایلبصانه !
غیر اختیاری ، نظرلری مشهدی یه چویردم . دوستمک بو سرعت
مسابقه سنده کریده قالمه سنی بر تورلو ایچم ایسته میوردی .

فقط ، مشهدی بو ! هیچ لاف آلتنده قالیرمی ؟ پورتاتیف
نار کیله سندن ایکی درین نفس چکدی ؟ صوکره دیدی که :

— ایالله منه باخاسر ! ایران شمندو قللرین اوستنه شمندو فر
یوخدی . خاطرلیرم ، بر کون که کلیردم طهراندن رشته ؛ طهران
آسته سیونندن هرکت ایدرکن غیزمش آم آسته سیون مأمورینه ، پندزیره دن
الم غالدیرمش آم کین بر طوخت اورام اونا خدا کشینک یوزینه ،
آلی ایندیره نده طوخت رشته کی مأمورک یوزینه کلوبدی !

پانطالون توخومی

مشهدی نك قولاقلری چینلاسون ! کرچه کندی بوراده یوق
آما ، کون کچمیورکه سوکیلی دوستمک بر منقبه سی خاطره کله سون .
ایشته ، ینه بو کون ، خاطر لایوب ده قهقهه لرله کولمکدن کنیدی
آلامدیغ بر فقره سی داها که ، هیچ شهه سر قارلر منزی ده ذوقیاب
ایده جکدر .

مشهدی جعفرک مینی مینی ، شیطان ، شیرین ، قارا بوجهک ، حسن
قلی نامنده بر اوغلی واردر . مشهدی بونی چوق سوه . او یله که
بوندن ایکی سنه اول ، حسرتنه دایانامیوب بعض تبارک واسطه سیله
اونی تا همدانندن بورایه کتیرتمشدی . چوجوق ، باباسنک یاننده بر
ایکی آی قالدی و بو مدت ظرفنده بن کنیدیسنی طانیدم .

حسن قلی ، قابنه صیغما یان فرط ذکاسیله ، هر شیشی آکلامق ،
او کرتمک ایستر ، معصوم کوزلرینه سیفتاح نه کورینورسه ، پدرندن
صوراردی .

بر کون ، دکانده او طور یوردق ، چوجوق ده اطرافزده طولاشیور ،
دکانک اوتنه سنی بریسنی قاریشدر یوردی .

بر آراق ، قوشه قوشه یانزده کلدی . کوچوچک آلتده ، برمقوا
پارچه سنک اوزرینه ایپلکه ایلشدرلش بر دوزینه میک دوکمه

طوتیوردی . مشهدينك ديزينه ياصلاندى ، كومور كې سياه كوزلريني
يوقارى يه ، باباسنك يوزينه توجيه ايله ، كلهرك صوك هجھه سنى اوزاته
اوزاته صورتى :

— بابا ! . مولر نه دى ؟

— هانسى شىنى صورتى صوروبساك ؟

— ناه ! مونى صورتى رام .

— مولر ، توكمه دى ..

بو جواب چو جوغلك مراقى تطين ايمه يوردى . دوكمه ..
بك اعلا ! لكن بو دوكمه عجباً نه يه يارار ؟ ماهيتى نه در ؟
مقواي آلنده بر مدت نه ويردى ، چويردى ، باقىدى ، آ كلامه يه
چاليشدى . بو طوپارلاق ، اورته سى دليكلنى نسنهك ماهيت ومحل
استعمالنى بر تورلو كنديلكنندن كشف ايدمه دى . ناچار يته باباسنك
يانه سوقولدى .

— بابا !

— نه ايستيرسهك ، هي پدر سوخته !

— مته باخ !

— آهان ، باخيرام .. دى ! يوخسه ، كنهم چوخوللاتنا

ايستيرسهك ؟

— يوخ ! چوخوللاتانى ايسته ميرم ! ..

— يا .. مطلبك نه دى ؟

— بو توكمه كه ديه رهن ، نى يه يارار ؟

مشهدى ، معلوما تفر وشلفك صره سى كلديكنى تقدير ايتدى . بر

وضع علامه ايله مقواي آلنه آلدى وچو جوغنه خطاب ايله :
— منه باخ ، حسن قلى ! ديدى . مولارى كوره رسهك ؟ .. مولر
پانطالون توخوميدى . آلوب طور باغه ا كنده آياغكده كى كيمين
پانطالون چيخار !

چو جوغلك ده ، نهم ده ، حيرتن كوزلرمز آچيق قالدى .

— ایستیریم اولره دییم کین مناره لر به یله تأمیر اولماز. به یله تأمیر اولانده کنهم یخیلور، کنهم خراب اولور. اوزم یخشی چاره سینی ئوریه دم.

— عجائب! سن، بو کونلرده اولور اولمازایشلره قاریشمغه پک آلیشده، مشهدی، دوستم! سنک عقلک معمارلغه ایره رمی؟ سن کیت ده کوزهل کوزهل، توتونکی، تونبه کیکی صات. نه آکلار سنک مناره تعمیر کدن؟

بو سوزلریمه مشهدی فنا حالده قیزدی. دیک دیک یوزمه باقادی. باغیره رق:

— هلبت آکلارام! دیدی، مم به یوه پدرم، استاد السلطنه کربلائی موللا غاسم، شاه نصرالدینک غالفاسیدی. طهران واصفهانک تبریز و همدانک، حاصل چلام: همیشه ایرانک مناره لرین اویامشدی. ایرانک مناره لری ههچ برده خراب اولماز.

— نهدن؟ یاپارکن خصوصی بر خرجی قوللانیرلر؟

— یوخ، نه لهل نه ده خرچ غویارلر. ایله باشخا تورلو یاپیرلر.

— نه کبی؟

— نه کیچی؟. منه باخ چککیر که فندی داداشم! بو دیارده مناره نیجه یاپیلور؟

— طاشلری اوست اوسته قویارلر، دیوار ناصل یاپیلیرسه، او یله یاپارلر.

مشهدی کولدی.

— ایشته به یله اولانده، صاغلام اولماز! دیدی.

مشهدی معمار

چککی لودوس فی رطنه لرنده، قورشونلری اوچان، علمی قیریلان صیوالری دوکولن مناره لک تعمیرینه قرار ویرلدیکنی مشهدی حنفر غزته ده او قومش. دون کیچه قرائخانه ده بولوشدیغمن زمان لافیردی بی بورادن آچدی:

— بیلورسه ک، چککیر که فندی؟

— نه وار داداشم؟

— ئوروزجر، چوخ مناره لر خراب ایلدی.

— اوت، او یله ایش..

— ایله، بیلورسه ک که تأمیر ایده جه هله؟

— طبیعی ایدرلر..

— یوخ! نه یله سی ده کل. بیلورسه ک، تأمیر ایده جه جه چییمدی؟

— آله، آله! نه بیلیم، مشهدی؟. آماده سؤالر سورسورسک.

البته بر اوسته سی واردر.. چیقار، یاپار، والسلام!

— ایله منه فی یه غیزارسه ک؟. کوره سه ک هله ناند کشتی بی!..

اوزم یخشی چلام دانشیرام، سن منی آزار ایدیرسه ک. دی منه

چککیر که فندی! اوغافده چیچی طانارسه ک؟

— طانیدیغم وار.. لکن، نه یاپاجقسک؟ آکلایورم..

— یا .. ایرانده باشقا تورلومیدر؟ دییه صوردم .

— بلی !

— ناصل ، آكلات باقالم !

قولاغمه بر سر تودیغ ایده جگمش کبی اکیله ویواشجه :
— ایرانده، دیدی، مناره پی اوپ اوزون یرده یاتیروب یاپارلار،

صورنام هوایه غالدیریرلر، آنکچون چوخ موفقم اولوبدر؟

— عزت ملیح بکه باخ ! دیدی . شینجی نه یاپیر ؟

— مصره کیدیور ، اوراده فابریقه آچاق .

— مصره که ذیر ؟ ایستیرم آنکه دایشاخ .

— نه سویله یه جکسک ؟

— دییه که ، مصردن نه وودتده ایرانه اوغراسین !

دیرکن ، اوتله وارمشدق . کیردک ، یمکزی پیدک . بر مدت
تاراجاده اوطوردق ، مشهدی بر چای انچدی . صوکره احبالت
دلالتیله ، دیله کزمنکه کیتدک . اوزونجه بر آریلغاک عرفه سنده بولنان
سودا زده لر کبی ، اچیجه کشیف بر قالا بالق ، دکزک ساکن وایلیق
قوجاغنده ، صوک الوداع ، چیرپینیوردی .

قایالقلردن ، ساحله ، قومساله ایندک . ایری بر طاشک اوزرینه
اوطوروب ، نازنین دکز پرلرینک چیلینقلقرخنی سیره قویولدق .

یانی باشمزده ، اون بر ، اون ایکیشر یاشلرنده روم قوییللری ،
چیرچیلاق ساحلده بکلپورلر ، اوراده حاضر بولنانلردن بریسی دکزه
پاره آتدجه ، دالوب چیقاریورلردی . بوراسی خیلی درین اولدینی
ایچون ، اونلرک بو معرفتی اچیجه تهلهکلیدی .

— باق ! مشهدی ، دیدم ، شو اوفاقچ چوققلرک یابدقلری شی
نه قادار مهم ، دکلی ؟

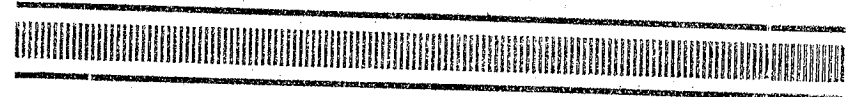
لکن ، دوستم قیزدی :

— یابدیخلاری نه درکه ؟ دییه صوردی . هه چ ، نه هنر دکل !

— ناصل هنر دکل .. سن یایایلیرمیسک ؟

— من بیلمه زم . ایله بزم ایرانده ، بندر عباسده نه یله ماهی

دالغیجلر اولوبدر ، آتارسک ده نئیزه مژدییه یی ، بوزدیروب نه یله
چیخاریرلر . آکلیرسه ک آغا ! ..



شاهك رسمى

مشهدى جعفرله چوقدنبريدر كوروشمه مشدم . نهايت ، كنديسى
 اوقدر كوره جكم كلى كه دايانه مدم . او كچن كونكى مدھش
 صبحا قده اودن چيقوب ، دوستمك زيارته شتابان اولدم .
 اوني بلكه ، برعتاد چاي صديقلرينك اوزرنده ، اوكله اويقوسنه
 ياتش بوله جغمي تخمين ايدييوردم . مكر يايلاشم : دكانك تا قارشيسنه
 اصابت ايدن حسين چاووشك قهوه خانه سنك او كنده كي چارداغك
 آلتنده اوطورمش ، نازكيله سنى طوقورداتيوردى . ياننده قوم قبولى
 بزم بالقچى ماردىك آغا ايله امامك قاينى متراليوز حقى واردى .
 اوزاقدن ، بو اوچ قفادارى بويله باش باشه ويرمش كورنجه
 سويندم . زيرا اوچى ده محله نك صايلى پالاورا جيلريدى . هر برى
 دنيا آتما سيون ره قورينى براق دفعه قيرمش ، عادتا مبالغه شامپيوني
 اولمشدى . كيم بيليرينه نلر اويدورسيورلردى . ياواش ياواش يانلرينه
 صوقولدم . شاپقه مى چيقاروب طوپ يگون برسلام ويردم .

- مهربا دوستلر !
- مهربا منم داداشم !
- مهربا به آنا جغم !
- سه فا كلشك چكر كه بگزاده مده بال ايلهن باددم !

— نه قونوشيوردى كز ؟

جوابى اك اول متراليوز حقى ويردى :

— باق به بك باباجغم ! سن زناعت اهليسك ، يوقى يا ؟ ناموزك
 حقى ايچون طوغرى يي سويله . هانيا بزم مه الله ده بى رسام چوجوق
 واردى ... سن بيليرسك . باباسى سه يسلام قابوسنده معموردى .
 انائى بچمى بر موروق ، به جام !
 — نه ايسه !

— والا ، بيللا ، بيليرسك به ! آينالى برقيز قرده شى واردى .
 طوپال مه زينك اوغليله چيفت كزهرلردى . واى دينته اوفوردى كيم ،
 آدى كليور ، به ! توه ، آقوردينه !
 — تاج الدين اولماسين ؟

— هاه ، بابا كك جاننه رحمت ! ايشته او اوغلان ! . تا كنديسى .
 بر كرت رسم ياپدى ، يوقى يا ؟ . بى صالحم اوزوم رسمى . قوروسون
 ديهه بجره نك او كنه قويمش ، براقش بوتون كيجه بربرده ايرتسى
 صباح نه كورسون ؟ سرچهلر اوشوشمش صالحمك باشنه ، وريسيورلر
 غاغايى . اوقدر بگزه تمش !

— آتمه حقى ! ديدم ، يينه ماصال اوقويورسك .
 — يوق به بك باباجغم ! والا ماصال دكل . نا ، بو آغز مده كي
 اسرارلى جيفار نك حقيچون يالان ديمه يورم .
 ديركن ، اوتهدن ماردىك آغا آتيلدى :

— لافدى كه نه دوئورسك ؟ ديدى . هيچ بريسكز رسم نه در ،
 رزمى توسافلى بى .
 قولاق مسافرى اوليز بوندن اون سنه اول ، بزم قوم قپوده ، آشود

دیرلر ایدی بر رسم وار ایدی . او یله قیاق تاصفیر ایدردی که ،
اصلی ایلان یان بیان قویسه ک تفریق ایده من ایدک . بر ته فا ، قارلی
براکوی رسمی ایتش ایسه ، او قدر تابی اولمشدرکه کیدوب باقق
ایچون ا کسه مزه غوجوق که یینوئوردق .

— یالان ، اوسته ماردیک ! ..

— نه زورلغم واردرکه جنابکه یالان ده نه حکم ؟ بو یاشدن صوراما
یا قیشیر ؟

— بکی او یله ایسه ایناندم .

لکن ، غالباً مشهدی ، حق یه ده ، ماردیک آغایه ده فنا ایچره مشهدی .
اوست اوسته قلیانندن برقاق نفس چکدی ، پاپاغنی بریومروق ضربه سیله
اوکه ا کدی ، حایقیردی :

— ایله ، بدر سوخته لر ! نه رسم دینه رسنر ، هانسی رسامی
تنا ایدرسنر ؟ نه ایستامولده ، نه هیچ بریده ایرانک کیمی رساملر ،
نقاشلر یوخدی . بزم همدانده ، رسام الممالک دینه لر بر میرزا غفار
خان واردی . نه لی نه جی بکک داییمی اولوبدر . بیر کره شاهک
تسورین چیخاردی . نه یله جانلی ، نه یله زنده کین ، مجبور اولمشلر ،
هر ایککی کونده بیر برر آباروب تراش ایدرلر ، آغا !

یلن باددم !

مشهدی یوز کچ

کچن جمعه کونی ، مشهدی جعفرک جانی بر آطه تنزه ی باقق
ایسته مش . ایرکندن بکا کلدی . قیافته چکی دوزن ویرمش ،
صقالک قیناسنی تازه له مش ، بلنه یپ یکی برشال صارمشدی .
— منه باخ ، چککیرکه فندی ! دیدی ، کله سه ک ، اوزو کله
به یوه آدیا کیده ک ، ته میز هوا آلاخ ، غاخ باخالم .

او کون ایچون معین بر پروغرام یوقدی . دعوتی قبول ایتدم .
بر آز صو کره ، هر ایکیمزده آطه لر ایشله یین برواپورک کو کرته سنده
یان یانه اوطورمش ، هم قونوشیور ، هم ده مرمره نک سطحنی یالایارق
کلن ، تمیز ، جان ویرنجی هوایی یوتیوردق . بر طرفندن ده ، دوستم
او طاتلی شیوه سیله کوزه ل کوزه ل حکایه لر آکلاتیور ، یوجیلغک
اوژونلغنی بکا طویور میوردی .

بر آره لق ، لاقیردی دکره ، دکر جیلکه انتقال ایتدی . مشهدی ،
ایرانده کی دکرلری ، واپورلری ، رومیه کولنده کی آطه لری مدح
ایدوب طوردی .

تا قارشیمزده ، روم ایلیلی اولدینی قیلغندن بللی ، حاجی صاریقلی ،
قرمزی قوشاقلی بریسی اوطوریور ، دمیندنبری مشهدی ایله محاوره مزه
قولا ق مسافری اولیوردی .

بن ، مشهدی به صوردم :

— یوزمه بیلیرمیسک ؟

— بلی ! چوخ یخشی یوزیرم . ایله اوزم ده نیزه کیرنده ایله دالغله اولوبدر ، غورخیرم غایخار ده ویرله .

جوانی ویرمشدی . روم ایلی بواشاده سوزه قاریشدی .

— ته ، بن ده اصلاح هوزیرم ، دیدی . ولاکین ، افندییه سوؤلهیم ، ایتیارلادم غیری . صوده دایانامه یهرم ..

متعاقباً شویله بر وقعه آکلاندی :

— بش آلتی بیل قدر اوله یهری ، ته بز وارندن استانبوله کلیجه

ایدک . پامپوره بیدک . بی ده باقدم ، آدامجیزک بری ، افندییه سوؤلهیم ،

کوئرتده بی آشاخی ، بی یوقاری کزینه یهری . دیرکن ، افندیم

سنسک ، شوؤله جه نه بی طور اقلادی . چیقاردی او هانکی برجه کتی ،

آندی بی طرفه ، یاللاه ! . طوؤری دکزه . باشلادی هوزمه نه .

بزم پامپورده قالقدی . ایرتسی صباحان بی ده کلدک افندیم سنسک

بوراجفه ، ته ، نه کوردم ؟ . صوساق آغزلی ریختیمک اوزرنده

یکله نه ری بزی . کلدی یانمزم ، آلدی جه کتجکسزینی .

مشهدی بو حکایه بی صوکنه قدر هیجانله دیکله مشدی . بتر بیتمز صوردی :

— اوزوک موئی کورممشهک ؟

— کوردم آبه قارداشم .

— یمن ایدرسهک ؟

— هلبت ایدرم .

— چوخ نمون اولشم . چون نه واخت کین اوزوم بو حکایتی

دیشم ، منه کولوبدرلر . دیبه لرلر کین یالاندی .. ایله او دیدیکک

یوزکچ کیشی اوزومدی ، ها ! ..

مشهدی ضیافتده

عزیز دوستم مشهدی جعفرک ، بوندن اون بش سنه اول ، ایلك استانبوله کلدیکی زمانلرده ایدی . او وقت کندیسيله هنوز طاشمشدق .

هر ایکیمزده کنج ، اکنجیه ، سفاهته میال ایدک . آقشاملری بن

قلمدن ، اوده وزیر خاننده کیزلیدن کتاب باصان عموجه سنک

مطبعه سندن چیقار ، محمود پاشا طریقله بالق بازارینه اینر ، اوراده کی

سلاطین میخانه لردن برینه دوشردک .

دائمی ماصه قومشولرمز آره سنده شاقاجی ، خوش صحبت ، آلاچی

اولمله مشهر ، کیرقور نامنده بر ارمی دلیقانی واردی . کوندوزلری

او جوارده بر بالقتجینک یاننده چالیشیر ، کونده لکی طوغرولتو نجه ده

طوس طوغری صولوغی میخانه ده آلردی . اونی ، عیاشلرک ایچنده

طائمین یوق کیدی . اونک موجودیتی ، اوطوردینی میخانه ایچون

بایاغی ره قلام اولیوردی . استانبولک اک اوزاق سعتلرندن ، تا بالق

بازارینه کیرقورک صحبتندن متلذذ اولغه کلنلر پک چوقدی .

مشهدی ایله ده ایلك کوروشوشده باغداشمشلردی . کیرقور ،

دوستمله اینجه دن اینجه آلائی ایدر ، مشهدی ده کمال صافیتله پالاورالری

صاووریر ، خرابات اهلانی اکلندیریرلردی .

بر آقشام ، کیرقور میخانه یه پرئشه کلدی . هیمزه خطاباً :

— آلتیق نی بونده کورمه نه جقسکیز. کیرقور زنکین اولشدر !

دیدي .

هپ بر آغزندن صورتق :

— خیر اوله ، کیرقور ؟

— داوام و اردایدی ، قازانمشم . ایراحتک به یوک آنه مین مه راسنی بابامک قارداش اوغوللارندن ایکی سنه درکه داوا ایدوئور ایدیسهم بو کون طرفه ایلام اولشدر .

— چوق بر شیمی ، باری ؟

— هه ! بری قوم قاپوده ، او بری یکی مه آله ده ایکی تانه آوی ایلن آریه بردا توکانی وارد ، نه ! . اونی ایچین هپسکیزی شاپات آقشامیسی بونده جرماقچور ایلان یمکه داوهت ایده ئورم .

— یاشا به کیرقور !

— جمی جمله کنز صاغ اوله سکز ! کیرقور آخابلرینه قول قورباندر ،

اوغول .

ایرتسی بازار کیجه سی ، مشهدیله برلکده ، کیرقورک دعوتنه اجابت ایتدک . دلیقانی کرچکدن ایشی خووارداجه و کبارجه طوتمشدی . میخانه نك کری قسمنه مکلف بر سوفرا قورولمش ، اوزرینه چشید چشید مزه لر دیزیلشدی . مدعوین برر ایکیشر سوکون ایدوب ماصه نك اطرافنه دیزیلدیلر . کندی قارشیسنده کی شرف موقعی کیرقور ، مشهدیله بکا تخصیص ایتشدی .

کوله اوینایه ، ایچه جکمز قادار ایچدک . دیرکن یمک فصلی باشلادی . آک اول اورتایه کتیریلن قوجه مان برهندي اولدی . بوقادار

قالا بلغه یتسین دییه بالخاصه پک ایری سیچیلیمشدی . مشهدی ، یوکسک سلسله صورتی :

— مننه باخ ، چیرقور افندی ! ایله بوغوش نه دی ؟

مشهدینک بو باده کی جهالته کولمکه برابر مراقی تطمین ایچون ، حاضر وندن بری جواب ویردی :

— هندي !

— هانسی هندي ؟ . ایله ایرانک سرچه لری بیله م بوندن به یوهدی . اوزک کیمی غاندر و بسه ک ؟

هر کس قهقهه دن قاتیل یوردی . هندینک آرقه سندن جسیم بر له وره ک بالنی کلدی . مشهدی بونی ده ایرانک اورمیبه کولنده کی خسی یاورولرینه بکزه تدی . صوکره ، له وره کی تعقیب ایدن بوتون قوزی بریانه :

— همدانک طاو و خلاری غادده ر بیله م دکلدی ! دیدی .

کیرقور ایچرله مکه باشلامشدی . بو حال یوزینک غیر طبیعی اشتمزازلرندن بللی اولیوردی . نهایت دایانامدی . اصولجه سوفرادن قالدی ، غائب اولدی . برآز صوکره ، آنده ایپ ایری ، باباج بر استاقوزله کلدی ، حیوانی دیری دیری مشهدینک او کنه فیرلاتدی . دوستم بردفعه ایرکیلدی . غیر اختیاری بکا صیغیندی و قورقودن آوندن طیشاری یه فیرلایان کوزلرینی ، مدت عمرنده ایلک دفعه کوردیکی بو عجیب الشکل حیوانه دیکه رک ، تیتزه ک بر صدا ایله صورتی :

— وای ! بو نه مه هیواندی ؟ . هه چ کورمه مشأم ! .

بو سفر ، کیرقور مظفرانه بر طور طاقیندی و :

— ظو کو بوغلو ! دیدی ، نه وارکه شاشوئورسک ؟ . عمرکده هیچ کله کورمه میشک ؟ ! .

— ایله بولرمی یخشی اوینایوبلر؟! ئوزم ئه یله کان ایلیرم که چوخ
پس کره باز دیلر!

— آمان، ایتمه، شهدی! بونلری ده فنا فودبولجی ظن ایتک
اولورمی یا؟ آدمیرالیرک هپسی پروفسیونل!

— اولا که ههممسی پروفسوردی!.. اوزلریله علم باره سنده
دانشماخدن اوتورو دییه بیلیمرم که ناداندیلر. ایله اوینبازلقلری
بش عباسی ایتمه یوب!

— پکی، ایراندۀ داهامی آبی فودبولیستلر وار؟

— بهی، بالام! ایرانک کره بازلری ههمه ممالکک کره بازلرندن
یخشیدی!

— یوق جانم!

— سن اوله سن، دوز دیرم! (واللاهی دوغرو سویلیورم
دیمکدر!) بیله سن که ایرانیلرک ههممسی اوینبازدی.

— یوقسه سن ده می فودبولیست سک؟

— من ایرانی داقیمنک غایبتانی یم!

— یا؟!.. باری شو آووستریالیرلی ایرانۀ چاغیروب بزم انتقامیزی
آلساکر!

— من ده فکریمه صالمیشام که بولری اولمپیاده دعوت ایدم.

منمله غایباخ غایباغۀ (قارشی قارشی به) چیخوب یکا یک اوینایالر!

— ملاولا دکل بو، یا هو! فودبول تکه تک اوینانیرمی؟

شهدی قیزوب باغیردی:

— من تک چیخیرام، دالا... اوزلری هشتاد یه ددی مین نفر

شهدی ایله آدمیرا

کچن کون، آووستریالی (آدمیرا) قلوبی ایله «فنا غلطه سرای»
ستادیومده برماج یابدیلر. بن ده، فودبوله یک مراقلی اولدیغم ایچون
ایکی پابهلی صولایجه ایجری کیردم، سیرجیلر آراسنه قاریشدم. برآز
صوکرآ، اوینوخیلر اوین اوینامایه، سیرجیلر ده، اونلره
باردیم ایتک ایچون (هینغ!) دیمکه باشلادیلر. بن، هر نه قادار
مفرط بر فنا باغچه طرفداری ایسه مده، یومی غزته لر کی، غوللری
یا پامزهره رمق قالدی ایدی. فقط هر ناصیلسه غافل بولوندق ده اوینوی
قازانامادق... دیمه به جکم! حق الانصاف سویله مملی که مسک کی
یکیلدک. بو مغلوبیت بی فنا حالده متأثر ایتدی. حق او قادار که
کوزلر مده بریکن یاشلر یانی باشمه کلن شهدی بی بیلۀ فرق ایتمه به
مانع اولمش! شهدینک سنی دویونجه کندیمه کلدم! دوستم بکا
دیوردی که:

— آی بالام!... نه آغلیرسان! آتاک اولوب یا ایشکه (یوقسه)

خانمانک یخیلوب؟

— ناصیل آغلایم، آکوزم؟.. باقسه کا! حریفلر صفره

قارشی دورت غول آتدیلر! دوغروسی چوق آبی اوینایورلر!

کفاری جمع ایدوب چیخالر! هه میسین زیروزر ایلیرم!

بن آرتق ایشی آلایه ووردم:

— جام! بو قادار قالا بالیق قلعه نك اوکنه اوشه رسه قلعه تماميله

قاپانیر! غول یاپاجق دلیک بولا مازسك!

مشهدی بر آزشاشالار کی اولدی، فقط در حال کنديني طوپلادی:

— من کره بازلق ایله ینده هه مینك دهانی کشاده قالیر. اوزمده

فیت بوولی غالله جینك دهانه طيخوب غول ایلیرم آغا!

مشهدینك محیاسی

بر مدت اول، ایرانه شهرامینی تعیین ایدیلدیکنی سویله یوب کیده ن
مشهدی، کچن رمضانده بر آقشام آلسزین کلوب، قارشیمده کی
صندالییه اوطوردی. صانکه اولنک بوکلیشی علی العاده، پک طبیعی بر
حادثه ایتمش کی:

— چککیر که فندی! ئوزم ایراندن بری کلش أم! دیدی.

— آیول، نه یه کلدك؟. مأذونميسك، یوقسه؟.

— یوخ! مأذون دکل أم. بوتون بوتونه کلش أم.

— استعفا می ایتدك، سیتله دیلرمی؟

— نه زمان که گوش ایتمش أم، آمین بك داداشم أستيفا ایتدی،

ئوزومده وه زفه می براقش أم.

— چوق اعلا! ای، شیمدی نه یاپاجقسك؟

— هه چ! أسچیسی کیمی توتومدزولوه یاپاجغم.

— دکانی دور ایتدی ایدك، یا؟

— ضرر ندارد! أحبابلارك، داداشلارك سایه سنده ئوزم کنم

چوشاد ایدیر أم.

— الهی، آلهدن بول! نه ایله کلدك، باقایم!.

— دیره کنوطله کلش أم..

— نه دیره دنو طی ؟
 — بس که ایران دیره کنو طی ایله باطومدن کری به چوندر مش أم.
 — اصابت ! آبی ایتمشک . او حالده ، بر یر بولنجیه قادار بزده
 مسافر قال ، اولمازی ؟
 — هلبت ئوزکده غالاجغام .. باشخا هاردا که دیرم ؟

★

آقشام اوزری اداره دن چیققدق . طوغری بزم اوه کیتدک .
 مشهدی جو جوقله بر جوق هدیه لر کتیرمشدی . اونلری داغیتدی .
 بکاده ، کوموش قاقالی ، یکپاره تحتہ مار بوجلی بر قلیان ویردی .
 افطاردن صوکره ، دوستمک استانبوله اولان اوزونجه بویلو
 تحسیرینی کیدرمک ایچون ، کندیسینی شهزاده باشنه کوتوردم .
 بولده کیدرکن ، شرفه لری الکتریقلرله دونامش بویوک جامعلره
 مشهدی حیران حیران باقیوردی . بایزیددن کچدی کمز صره ده یوزینه باقوب :
 — ناصل ، مشهدی ؟ دیدم . سزک او طرفلرده جامعلر بویله

دوناتیلیرمی ؟
 استخفافکارانه دوداق بوکدی . صوکره ، بن سؤالمی تکرار
 ایدنجه ده :
 — بولر نه دی ؟ دیدی . ئوزک جامعلرک دوناتماسین ایرانده
 کورسه ک ؟

— وای ؟ !
 — بلی ! اصفهانده ، نیردن که ئوزم کلورم ، به یوه جامینک دورت
 مین میناره سنده نه یله غاندیلر اولوبدرکه ، فیتیللرین یاخماخلغ ئوجون ،
 غه یوملر بهرینک کنارنده باغلی صانداللره بینوب ، باغ دریاسنده
 کشتبانلق ایدرلر !

مشهدینک جوغرافیای

یکن رمضان دی . افطاردن صوکره ، سخوره قادار وقت کچیرمک
 ایچون بزم مشهدی جعفرله برلکده شهزاده باشنده کی رحمتلی مرسینک
 چایخانه سنه کیتمشدک .

مشهدی ناریله سنی طوقورداتمغه باشلامشدی ، بنده سیغاره مک
 کوللرینی یزه دوشوروب ده آزار ایشیتیمه یم دیبه متمادی اطرافده تابله
 آراشدریورددم .

دیرکن قابو آچیلدی ایچری به دارالقون مدرسلردن سعدی بک
 کیردی . سلاملاشدق :

— اوو .. مرحبا سعدی بک !

— مرحبا عزیزم ؟

— نه عالمده سک ؟

— نه عالمده اوله یم ! اوده خریطه یایمقله مشغولم .

بوآره لق مشهدی قولی اوزاتدی . قولامغه دوغری اکیله رک

یاواشیجه صوردی :

— ایله بو کیمدی ؟

بنده اصولجه جق جواب ویردم :

— دارالقونده جوغرافیا خواجه سی .. سعدی بک !

— سه ندى به كدى ؟ .. پسر لره نه او خودير ؟ ..

— جوغرافيا ..

— جوغرافيانى او خودير ؟ ..

دوستمك جوغرافيا نه ديمك اولديغنى بيله ميه جكنى تخمين ايدرك
ايضا حات و پرمك ايسته دم :

— مملكتمك اقليمنى ، شكلى ، بولندقلرى سمقى ، هر درلو
احوالنى او كره تير بر علم واردركه اوكا جوغرافيا ديرلر ، ديدم .

لكن ، مشهدى ظنم خلافته ، كمال جديتله :

— بلى ! ديهه جواب ويردى ، بيلورام .

— يا ؟! نرده او قودك ، مشهدى ؟

— همدانده ، آخوند موللا غاسمدن تالم [تعلم] ايتمشام .

— آمان ، آكلات ده ، بزده كوردم ، نه لر بيلورسك ؟

— صور كين ديهه !

— مثلاً دنيا ده قاج قطعه واردرك ؟

— دورت مين !

— برآز آشورى دكلى ؟ بز بش بيلورز .

— ايران جوغرافيا لرنده دورت ميندى .

— قاج دكز وار ؟

— اورميه جولى .. حزر ده نيزى .. خليج فارس .. آراس ..

كارون .. بس ، بوغادده ردى .

— بو دكيزلر نرده در ؟

— همميسى ايرانده دى .

— مرمردى ، قره دكزى .. اونوتيورميسك ؟

— يوخ ! ايله بولر ده نيز دكل ، ايفاخ صو بيريكينتيلىرىدى .

— يا ! هله باشليجه مملكتمك پاختلرني صاي باقاييم !

— تبريز ، كشان ، يزد ، اصفهان ، طهران ، همدان ، كرمان ،

شيراز ..

— يتر ! لكن بونلر ايران شهرلرى ، هپ .

— بلى ! ايراندن باشخا ديارده پاخت يوخدى .

— جوق كوزهل .

دوستمك افاده سنى درين بر علاقه ايله ديكله ين سعدى بك ،

اوتهدن آتيلدى :

— آفرين . ديدى . عجبا بحر سفيد آطه لرني ده صايابيليرميسكز ؟

مشهدى دوراقلادى . فقط درحال كندينى طوبلا يارق ، صورتى :

— بحر سپيد ، ديهه رسك ؟

— اوت .

مشهدى ، قناعت تامه ايله شو جوانى ويردى :

— مهر سپيد اچره آدا يوخدى .

— امينميسك ؟

— بلى !

— نه قوص قوجه كريدى ، ردوسى ، مدلى يى ، قبريسى نه

يادك ؟

مشهدى ، استخفافكار ، كولى :

— اولارى ، ديدى ، زنجير بند ايدوب ايرانه داشيمشوز ، آغا ..

مشهدينك سؤالنه آلديردي ، نهده بزمكينه . او آراق ، چراغك
كتيروب آفيلي برطورله ياني باشنه براقدينى ناركيله يي طوتوشديرمق
ايچون اولا اوست اوسته بر ايكي نفس چكدي ، صوكره مشهدى يي
استجوابه قويولدي .

— سن شيمدى ، دوستم ، همدانليسيك ، اويله مي ؟

— بلي !

— همدان ناصل يردر ؟

— ايرانك اك ينجشي ، اك مؤتبر غاصصا باسیدی .

— نه دن اك معتبرى او اوليور ؟

— زيراء همى همدانليلىر ايراني ايدى ، حالبوكه همميسي ايرانليلىر
همدانى اوله مازلر .

— آفرين ، ياهو !

امين ، ناركيله سندن ايكي نفس دها چكدي . صوكره هممزه
يرون خطاب ايتدي :

— چو جوقلر ! ساعت قاچ ؟ هانكيكزده ساعت وارسه ثوابنه

سويله يورسه ! قاچ هفته در ، بك اوغلنه سينه مايه كيتمك ايستيورم ،
ساعتنى كچيريورم . قسمت اوليور .

مشهدى ، دائما قوللاندينى چفته قاقلي ، قبله ، آناختارلى پير
يول ساعتنى شال يله كنك جيبندن كال اعتنا ايله چيقاروب ، باقدى
وجواب ويردى :

— اوچه چاريك واردى .

امين سويندى .

مشهدينك ساعتى

اوسمك نه قدار معروف سپارى وارسه : امين عالي ، مارطى قاپدان
بك ، هيكلتراش نژاد بك ، وفا مکتبی مدیری صبری بك ، صنعتكار
فهم افندي ، داماجي منلا بك ، بن ، برده مشهدى جعفر ، شهزاده
باشنده نظمي آجار افندي دوستمزيكي طوتدينى قرائخانه ده اوطورمش ،
شورادن بورادن قونوشه رق غير آتيوردق .

امين عالي اوكونه قدر مشهدى جعفري طانيماشدى . بن اونى
كنديسنه تقديم ايدر ايتمز ، براعجوبه خلقت تدقيق ايدر كي ، باشند
آشاغي شويله دقتليجه برسوزدى . صوكره ، كلهلري آغزنده كوهليه
كوهليه صوردي :

— يا ؟ ديمك كه مشهدى جعفر سزسكز ، اويله مي ؟ عجائب !

— بلي ! تومدى . ايله نه دن نه جائب اولوبدر ؟ ديهسهك منه !

— شى .. هيچ !

— يوخ ! تومى مراغ ايدوبسهك ؟ .. توكزده ايضاح ايدوبسهك
منه چي هانسي امين عاليهك ؟ امين عالي نامنى چوخ كوش ايتمش ام .

هممز ، غير اختياري امينك يوزينه باقدق . نظرلرمزده :

— ناصل ؟ چاندكي ؟

ديمك ايسته ين برمعناي استيضاح واردى . او ، برمعناد ، نه

— اوخ! دیدی، هنوز چوق ایرکنمش! سینه ما ساعت تام اون
اوچده باشلایور، ده اون ساعت وقم وار. بنده تلاش ایدوب
طوریورم. ویر باقیم شوساعتکه، حاجی! بنده آنتیقهیه مراقلیم.
مشهدی، ساعتی اوزاندی:

— ایله، صاحیدن آنتیکه دی. ههچ برطرفده مندی یوخی.

— ایتمه یا هو! ایشته باص بایاغی اسکی زمان ساعتی. حانطال،

قبا صابا برشی!

— نهله دی.. فاخات ئوزمک عنندنه برغیمتی ده واردی.

— نه ایمش او؟

— مونی کورده سهک؟. مارمارا دهنیزینه دوشدی، کنه

غورتاردم.

— دکزک کنارینه، فلانی؟

— یوخ! تمام اورته سنه دوشدی.

— یا، ناصل قورتاردک؟

مشهدی، عظمتله هم ساعتی جینه ایندیردی، هم عینی زمانده

جواب ویردی:

— چوخ بسیط! زیرا ئوزمده برلکده دوشمشام!..

مشهدینک دالغیجی

— بو، آرتق صوک جعه در، مشهدی! قالی، سنکه آطیه
کیدم.

صباحلین ایرکندن اودن چیقمش، دکانه اوغرامشدم. آنده
تنکه دن بر ایریک، قاپونک اوکنده قالدیریمک اوزرینه چوملمش،
یوزینی ییقایوردی. بو تکلیفی حیرتله تلقی ایتدی.

— هانسی سبیدنرکه صوک جوئما اولوبدر؟

— اویله یا، بوندن صوکره یازموسمی بیتدی، صوک بهار کلدی
دیمکدر. هوالر صوغور، بر داها کزیمکه کیده مهیز.

— یخشی دانیشیرسک چککیرکه بالا، کیدهک! ایله بکلیه سهک
صاباخ قلیانمی ایچم.

— وقت یوق، عزیزم! واپوری قاجیریز.

— ایله غاجیرساخ نه اولور؟ آیاغله کیده رز. ده اولماسه،
ترومایله کیده رز.

— آطیه نه آیاغله کیدیلیر، نه ده تراموایله بیلیمورمیسک؟ چنلرده
کیتمشدک: آرده دکز وار.

— دهنیز اولانده نه چیخار؟ بزم ایرانده...

آکلادمکه، عزیز دوستمینه بر پالورا صاورده جق، دکزک

اوزرنده بريني يوروتەچكدى . لىكن ، دىكلەمەيە وقت يوقدى . بىھە
 حال واپورە يىشمەيدىك . اونك ايچون سوزيني درحال كسيو يردم :
 — براق ! صوكرە آكلاتىرسىك . چابوجاق كيىن دە چىقام .
 — بلى !

مشەدى مەمەندىر . او ، ھەر كىسەن اول قىياقتى ايحاب زمانەيە
 اويدورمشىد . صرتە بال رنىكى قونستومنى ، تراشلى باشنىك اوزرىنە دە
 پاناما شاپقەسىنى كچىردى . قىنالى صاقالىلە انكلىز سياحلىرىنە بىكزيوردى .
 يان يانە يورويەرك كوپرىيە ايندىك . اورادە حاضر طوران واپورك
 كوكرەسەندە برىر بولوب ايلشدىك .
 بر ساعت قىزىش دىققە صوكرە بويوك اطە اسكەسە وارمشىد .
 اسكەباشندەكى بلدىيە غازىنوسىك مستأجرى ، مشەدينك اسكى دوستيدىر .
 كندىسى ، شويە بر سىلاملادى :

— مەرھابا غەدىرى اقدى ! نىجەسەك ، آيمىسەك ؟ . ئوقسۇواتاك
 يولندەدى ؟ . مە بر قىليان آپارتىر كە كورەم !
 بوتون آشالار اطرافىزى آلمشدى . مشەدى جەلسە بىل التفات
 ايدىيوردى :

— طوختور مەزھىر بك ، كل كە دانىشالم ! . ھاي ئوسسەب بالا
 توكانك غايپامش ، ايلە كچمىش اولە ! . تەلھابك ! كلەسەك بريە ، ايلە
 ھندوستانك فىللىرى كيىن اولمشسەك . بو ، نەمە ھوجوتدى ؟ ناصى
 غارىندى ؟ كوسبەك كوردن دىيەر كە يەددى غولە مەئوليدى آغا ..
 بو معصومانە لطيفەلە جەلسە كولوشتىدار . بىزى آلوب اوتلە ،
 يىمكە كوتوردىلار . يولە ، بزم مشەدى ، طانيدىنى ظريف ، شىق
 خانلە ، بىكلە شاپقەسى چىقارەرق ، كال نزاكتە سلام ويرمىيوردى .
 بر آراق ، بىكا :

مشەدينك اوى

بىلكە بر آيدن دە فضلە اوليور : سوكىلى دوستم مشەدى بى اھمال
 ايتىم . نە ياپىم ؟ ألم دە كەدى . يوقسە اونك بك صاف ، بك تىز بر
 قلە معكس اولان سويىلى جەھرەسى كورمك ، طاتلى صېتىلە كوكلەك
 باضى كيدرمك بىم ايچون حقيقى بر احتياجدىر . بىن بوندن ھىچ بر
 صورتلە وارستە قالەمام .

اونك ايچون ، كچن ھفتە ايچندە بر كون سائر ھەر تورلوايشى
 كوچى بر يانە براقەرق ، نە اولورسە اولسون دىيە ، اودن چىقىم ،
 طوغرىچە دوستمك دكانە واردىم .

مشەدى جعفر اوطورمش ، عجمجە «فرھاد وشيرىن» حكايەسى
 اوقويوردى . مطالعەيە واقادار دالمشدى كە بىم كلوب دە دكانك او كندە
 دىكىلدىكمك فرقندە اولمادى . سىلندىم :

— مەرھابا مشەدى آقاي جان .

يرندن صىچىرادى :

— ھاي اوجاغك باتا ! . غورخشم ، ايلە غىرخ كون ايتسە ريسندە
 اوزومە بر حالت اولاندە دوتارم ياخا كى .

غىيە خطاب ايدىن بو تكدىر آمىز سوزلردن صوكرە بى كورنچە
 بوموشادى .

— وای! سنسەك چككیر كه قندی؟ طانمامش اوزوکی. منی
ئەففیدەسەك. كل باخالم. بەیله كل کین یخشی دانیشالم. چوخ کوزەسم
کلدی، بسیار نوزله مشأم.

— واللە بنەدە سنی چوق کورە جکم کلدی، مشەدی! لکن
ایشم او قادار باشمەن آشغین کە..

— خدا غولایلخ ویرسون! نە منە ایشدی؟

— صورمە، عزیزم!

— یوخ! پرشس ایلیرم کین دردیکه درمان اولەم.

مشەدی چوق ائی قلبیلدر. دوستلرینە آلدن کلدیکی قادار ایلک
ایتمک ایستر. اولنک ایچون چوق صمیمی اولان بو سوزلرینە عینی
صمیمیتلە مقابله ایتدیم:

— عمر که برکت، دوستم! بر دردم یوق. آنجق چوق فضله

مشغولم.

— نە کیچی؟

— طوپ قابو دیشاریسنده، بابادن قاله بر بوستانمز وارده،

اورایه اوتە بری ا کدیر بیوردیم.

— یازغ! ائمه کلک هبا اولوبدر.

— نەدن؟

— ایستامولک طورباغی هەچ نە یتیشدیرمز.

— برشی یتیشدیرمز اولورمی، مشەدی؟ بو قادار، یوزبیکلرجه

انسانک بیدیکی سبزه نرەدن چیقیور؟

— هممییسی ایراندن کلوبدر.

— کولدم:

— ایراندن بورایه آک یقین یول برآی سورەر. هیچ اورادن
بورایه تازە سبزه کلیرمی؟

— یی! ایللە اوزوکلک هەچ بر شیدن خابارک یوخ. تەییازە
ایلەن کلیر.

— اولەبیلیر. لکن بزم بوستان دە ائی محصولداردر. بر کرە،
ایچندە ایکی بویوک قویوسی وار.

— ایستر سیچچیزمین دەنەغویو اولسون!

مشەدیتک بو غنادینە خفیف ترتیب ایجریلەدم. هرچه باد آباد
محجوب ایتک، صوصدیرمق ایستەدم.

— اوت آما، دیدم، بزم بوستاندن سنەدە درت دفعە محصول
آلیرز. قیش اورتە سنەدە، چالی فاصولیه سنە وارنجیه قادار هر تورلو
سبزه یتیشیر.

اوموزلرینی سیلکدی. مستهزیانه بر کولومسەدی.

— نە کولیورسک؟ دییه صوردم. اینامادکی؟

— یوخ، اینامیشام.. ایللە کولیرم کین، بەیله طورباغی غاباغە
کچمش ثنا ایدیرسەك. بیلهسەك کیم، بزم همدانده، حسین دانش
میرزا ایلەن مشترک بر چفتلکمز واردی. ئەیلە یخشی طورباغدی کین
منم حصەمدە برأو یابدیرمشام، تازە آغاچدن، ایمدی هر سنە نوروزدە
کندیلکندن بر غات سوروبدر، آغا!!..



مشهدی سپورتمن

دوستم مشهدی جعفر آغای همدانی مرتورلو سپور حادثه لریله
بك یاقیندن علاقه دار اولور . دنیا سپور وقوعاتی دقتله تعقیب ایدر ،
ره قورلری منتظماً قید ایدرک دائماً مقایسه لرده بولنور ، غلطه سر ایلیرله
دوست ، فنار بغچالیرله آشنا ، سویملی برسیا ، بر آماتور سپورتمن
سیاسیدر .

باقیر کوینده کی آت قوشولرنده ، استاد یومده کی بویوک وهیجانلی
ماچلرده ، دکنز یاریشلرنده اونی هر وقت کوره بیلیرسکنز . اسکیدن
باشنه قاره باباق ، صبرتنده بال رنگی جبه کییه ردی . شیمدی فوتر
شاقه سی ولا جوردد قوستومیله برپارسلی جنتلمنی آکدیریر . یالکنز
قینالی صافالنی بردرلو تراش ایتیمور . هر نه دنسه بو آلاجه لی قیل
کومه سینک اونک نظر نده قدسی بر قیمتی وار . مع مافیه مشهدینک
بوصورتله عرض ایتدیکی منظره ، (مولون) ایله (بوطور) ی
امتراچ ایتدیرن بعض قیم بوزونتیلرینک قیلغندن ده ا کولونج دکلدرد .
دوستمک سپورله علاقه دارلنی اودرجه ده درکه قاچ دفعه ، لیک
ماچلرینی تشویق ایچون کندی نامه سنه لک بوقوپا احداثی دوشونمش
وبوم مقصدله عموجه زاده سی ناجی بك وداعیتله سپورچیلر مزه الماستراش

برنار کیله هدییه ایتک ایسته مشدی . فقط نار کیلنه ک ادمانله مناسبتی
کوریله مدیکندن واز کچلمشدی .

اک معروف فود بولجیلر مزله جان جگر ، تکلیفسزدر . ایچلرنده
اک چوق سودیکی (جعفر) در . اوندن بحث ایدرکن : « منم
نامداشمدی ! » دیر . سپور محررلرینک ایچنده ده الک زیاده باغداشدیغی
(برهان) در . اونکله قولای قونوشیر ، آبی آکلاشیرلر . برهان ،
مشهدینک شیوه سنی اک موفقیته تقلید ایتدیکندن آره لرنده سوء تفهم
اولماز . دیگر سپورچیلر مزندن ده دائماً تکلیفسزجه بحث ایدر .
« موصالوق الدین ، لیلی مه ممد ، نه له دین ، زه چچی ، بولرک هممسی
بزم داداشرلدی ، اهابلاردی ، یخشی دانیشخلفمز واردی ، دبییه سویلر .
بزم فائق خواجه ایله ده جان جگر درلر . خواجه نک وقتله
کندیسنه ویرمش اولدیغی مدالیه بی بایراملرده طاققندن ذوقیات اولور .
— فاتح بهکک منه آباردیغی شیر وخورشیددی ! دیر .

کچلرده برکون ، دوستمه بویله ادماندن بحث ایدیوردق . سوز ،
بر آرهلق پهلوانلغه انتقال ایتدی . بر زمانلر بن ده کورشه مراقلی اولدیغ
جهتله طاییدیغ مشهور پهلوانلرک ، قارا احمدک ، قورت دره لی نک مناقبی
حکایه ایتدم . مشهدی ، لاقیر دیلریمی بویوک بردقتله دیکله دی ،
دیکله دی .. صوکره دیدی که :

— بیلورسهک چککیر که قندی ؟ .. بولارک هه چ بیرسی پهلوان
ده کیلدی . غوواتلاری یوخدی . بزم ایرانده نه یله یخشی پهلوانلر
واردی کین بهری رستم و زریمانه ره همت اوخودیر . هله بردانه واردی ،
بر کون میدان مبارزه ده غارشوسنده خصم بوله مدیغیچون غیزدی ،
کندی کندینی اوز صاحبندن دوتوب زمیندن اون مترو هوایه غالدیردی ! ..

اوزادی یه بحث ایتدی . سوکره ، کندیسنه : « آناطولیده نه وار ،
نه یوق ؟ » دییه صوردم .

— ههچ ! دیدی ، خوبلق ، یخشیلیک . هرطرف ، کل کليستاندی
هممیسى چویلور چالیشوب ، بسیار غازانوبدیلر . پول ، دینارچوخدی .
— اوح .. اوح !. آلهدها زیاده ایتسین . سن زره لری طولاشدک
باقایم ؟

— صبانجه ، آددا پازاری ، ازمیت ، بیله جیه ، یه تئى شهر ،
اینه جول ، بورسا ، همین طولانمش أم .
— بو یرلردن هانکیسنى بکندک ؟
— هممیسین بکنمش أم . ایله بورسا ، بزم ایرانده چی بهارستان
کیمیدی .

— بو کزدیکک یرلرک هواسنى ، صوینی ناصل بولدک ؟
— ایله باز یرلرده هوا آغیردی . ایله چویلردن کچشم کین ،
خلقین به یوه غیسیمی خسته لکدن هلاک اولوبدر .
اوتهدن ، مشهدی آتیلوب صوردی :
— نه کیممین خسته لک ؟. غوریلا (قولرا) دی ؟.

— یوخ ! صیتا !.

— صیتا !

— بلی !

— صیتا نه منه شیدی ؟

— خسته اولاً صاووخ حس ایدوب اوشیر ، سورنا وجودینه

مشهدی صیتمه لی

مشهدی ایله بنم افسر میرزا نامنده مشترک بر دوستمز واردر .
ای کوروشورز . بو آدم ، بوندن بر قاچ آی اول بر ای تجارت
آناطولی یه کیتمش واوزونجه مدت اوراده قالمشدی . کچلرده عودتی
خبر آلوب زیارته کیتمک ایسته دک .

جمعه صباحی ، مشهدی جعفره اوغرا دم ، اونى آلدیم برلکده
افسر میرزانک اوطوردینی والدہ خانه کیتدک .

افسر میرزا ، دیوارلری کاملاً عجم خالیریلله بزه نمش اوطه سنده ،
یره باغداش قورمش ، یاننده سناوری ، قلیانینک ماربوجی ، هرطرفی
قابلايان مائی دومان دالغه لری آره سنده بعض اسکی کتابلرده رسملری
کوریلن سحر بازلر کبی بر وضع استغراق ایله اوطوریسیوردی . بزى
کوریر کورمز درجه سز سویندی :

— وای مشهدی میرزا ! وای جان من ! وای نور دیده من !
بیا ، بیا ! های چککیرکه میرزا !.. منم داداشم ! هاردا سن ؟
نیجه سن ؟ به یله کل ، دانیشالم .

ایکیمزده یانی باشنده یر ویردی ، المزه برر استقان جای طوتو-
شدیردی وقونوشمغه باشلادق . افسر میرزا اولاصا دینی چوواللردن
صاوتون آلدینی بوش غاز تشکهلردن ، کارندن ، ضررندن اوزون

ایصجاخلیخ کلوب ایله یابوذر . آما ، کوره سهك مشهدی میرزا ،
صاووخ اولانده نیجه دیتره نوبدر ؟!

— چوخ دیتره ، هه ؟!

— نه دیه رسهك ؟ ایله کین ، آخرتاب وتوانی چه سیلیر .

مشهدی دوشوندی ، دوشوندی .. نهایت :

— بو خستهك بر شی دکلدی ! دیدی .

وكر كنم ، كرك افسر میرزانك ، حیرتله كندی یوزینه باقادیغمزی ،
کورنجه ، ادعاسنی شویله جه توضیح ایتدی :

— اوزوم ، بر دافه همدانده بهیله خسته اولوب ، ایکی آی
دیتره مشأم .. ایله کین ، هر دیتره ینده ، تا تبریزك اهالیسی زلزله اولدیغن
ظن ایدوب داغلاره غاچدیلم ، آغا !

تازه تره نی

[تموزك ایکنجی جمعه سی . سرکه جی - کوچوك چکمه جه سفرینی
یابان ساعت اون بشی چاریك کچه تره نی تام قالمق اوزره در .
استاسیون شفی صوك دودوکی چالار . « تمام ! » صداسی عکسلر یاپه رق
اورته لقمه چینلار . تکرارلار ، غیجیر دامغه باشلار . بو ائشاده شیشمان
بر ارمنی دودوسی ایله ، صیسقه بر حریف ایکنجی موقع واغونلردن
برینه آتیلرلر . بوراسی اساساً طیقلم طیقلم طولودر .]
یولجیلر — [هپ بر آغزندن اعتراض ایدرك] یوق .. بوراسی
قومله !. اوته کی واغونلرده یر وار . دها فضله صیقیشوب ده بوغوله جق
دکلزیا ؟!

[شیشمان دودو اطرافه حدتلی نظرلر کزدیرر . آئنده طاشیدیغی
برچوق اشیا یی آغلرك ایچنه یرلشدریر . صوکره اورته یرده دیکیلوب
طورور .]

. یولجیلردن برروم قاریسی — [عبوس بر چهره ایله] آخ ، قایمه نی !
نه زمان که اوطورازاق یه ری یوق ، پوس توله نه ، بوویله دورازاق
دیره ق کیبی ، اولماز .

دودو — بولافی نی ایچین دوئورسك ؟.

روم قاریسی — نه لب ت سکا ایچین صویله ریم . قورقازایم ؟. بئم

اسقارپین عوستندە باصدین . آییب ماتی پانایا !

دودو — جنابك نېم یرمده اولسهك ، نه دیرسك عجب ؟؟ بویله
ماقصوزدان طورمشم ؟؟ بوش لاف ایتمه ! عیب سكا در . خهنت !
[بونلری سویلرکن قیمیلدانی و کوشده اوطوران اختیار یهودینك
آیاغنی چیکنه ر .]

یهودی — [فریاد ایدرك] آمان ، آمان ! دیقات نعت . به !
فوجویبی قاری ! . ناصورومون جان دامارینا باصدی . یوره کم
آغزیمایه لدی . بونی داکیم صیارلادی به ؟؟ ماشالا ، ماشالا !
[دودونك قوجه سی اولدیغی آکلاشیلان صیسقه حریف ، بو
آرملق مقاصدن کچن ترهك صارصنتیسیله آلدنه کی قوجامان برسیتی یانی
باشنده کی مشهدينك دیزلرینه شدتله چارپار]

مشهدی — [جان حوليله] وای ، خدا ! ایله جوزله رین
چوردی ؟ . نه غویمیرسهك سه پهدی رافك اوستنه ؟ .

[رافلك اوزری اوقدر طولودرکه ، صیسقه حریف برمشهدی به ،
برده اورالرہ استمدادکار نظرلر عطف ایدوب ، صوصار .]

نازك بر بك — [صیسقه حریفه] عزیزم ! بنده کز سزه فیله دم
بریر آچایم ده ، باغا زکزی قویکز . بوتره نلرک دارلغی ده عادتاً ده غوتان ؟
دودو — [صیسقه حریفه وکالة] چوق تشکر ایدهرم ، مرسی !
شوکور آلاخه جنابکزی کی قوم ایلغو ذاتلر ، دها بونده اکسیک
دکلدر . [قوجه سنه] لهوون ! افندی شات کباری ذات نه ! چیقا ؟ .

صیسقه حریف — هایو !

یهودی — [صرف ، بر حادته چیقاروب کوکل اکلندیرمک

ایچون .] غورسوزه باق ! به زین ایچون آیو صویله دی ، به ! کیمه
دیورسك ، نه مشه ری ؟

دودو — سکا دیسه ، نه اولور ! هایو ، ارمیجه اوت دیمه قدیر ...
دیل بیلمه نور ایسهك اوریهن !
روم قاریسی — اگر سوق اوزاق کیته زه قله ر ، ایسیمیز وار .
قاقو خرونو ناخی !

دودو — [قوقانای غضوبانه دیکیز ایدرك] بسن نه دیر دیر
ایدوئورسك ؟ . تاق چکمه جه نه ده ق کیده جکم ایشته ! نه ده نه جقسین ؟
[اورته به خطاباً] ظو ، نه زه وزه ق قاریدر ؟ صانیرسك که شمندوفر
باباسنک مه راسیدر ده ئی . مه غا آصواص !

یهودی — چکمه جه نه می ییدیور ؟ . عویله سان اکلنجه تمام .
قومپانیا طویماسین ، فضله پارا آلیر .

[دیرکن ، تره ن بردنبره توقف ایدنجه واغونك ایچنده کیلرهب
بردن شدتله صارصلیرلر .]

مشهدی — [آلی ا کسه سنه کوتوره رك] بوده نه دی ؟ . [باشی
قالد پروب باقار ، صیسقه حریفک بر آز اول یرلشدیکی سپتدن ، باشه
طوغری بر مایع آقدیغنی کورور . خدله :] های ، پدرسوخته !
ایله شوشه لرك واردی .. شرابك واردی سپه دک ایچریسنده .. نه
دیبه غویوبسهك آنی منم ده پهمه ؟ . [آیاغه قالقوب ا کسه سنی مندیليله
سیله رك] بولاری نه دیبه صیخی صیخی به صارمایوبسهك ، نه یله
براخیرسهك که غیریله ؟ ایمدی دوتوب آتیرام سپه دی پنجره دن ، هله
کوره سهك ! [خیزله ، سیتی آلمغه طاورانیر .]

دودو — [مشهدینك قولندن یا قالایه رق] طوقونما ، آغنادك ؟.

صوكره ما ، بانغیر بانغیر باغیر یرم !

مشهدی — [نو ته دیده آلدیرمق] ایسته من! منه نه كرك؟ باغیرسهك

باغیر . غیر یخ شوشه لك ایچون اوزوم ایراحتمی بوزمیرم .

دودو — هانغینیی شیشه ؟ نه ده ئوسك ؟ سیتك ایچنده کی شیشه

دكل ، كوك یاوروسیدر . آلاخدن قورقازسك بویله ماصوم یاوروی

نجره دن آتاجقسك ، هه ؟.

مشهدینك چوجوغی

غزته لر ، بعدما غارینولرده قدحله راق ایچیلمه سنك منع ایدیله جكنی
خبر ویرنجه ، صوك الوداع ، قفای ایجه دومانلایوب بوتاریخی حادثه نك
خاطره سنی تثبیت ایتك اوزره غلطه طرفه كچیوردم .

تك باشمه اوطوروب ایچمه یی اوتهدنبری سوم . دائما یانمده
خوش صحبت بر آرقداش ، عرقداش اولمی . بونك ایچون ، یولی
دكیشدیروب ، دوستم مشهدی جعفرك دكانه اوغرام . بشر یوز
غراملق ایکی توتون قوطیسنی باشك آلتنه یاصدیق یامش ، اویوقلایوردی .
— مرحبا مشهدی !

بردنبره ، اولدینی یردن صیچرادی :

— های ، کور اوله سهك ! غورخشم دی .. نه یله کین غلم
(قلم) آغز مه جهل دی ، ها ! . مرحبا ! . نه ایسترهك ؟ . نه وار ،
نه هه چ یوخ ؟

— آیلک دوستم ! هایدی دکانی سنك قوپيله براق ده ، سنكله
غلطه یه کیدوب چاقیشدیرالم ! بوکون صوكدر .

— نه صوكدی ؟ . کینه نیره کدیرسهك ؟ . استامولی براخیرسهك

یوخسه ؟

— خایر بن استانبولدن بریره کیده جك دكلم .

— کیده جهه دکلسهك .. ایلله نه دن صوك ده بیرسهك یا ؟
 — یاریندن صوکره راقی یاساق . آرتق ، میخانه لرده قدحله
 ایچیلیمیه جك .
 — غده حله میخانه ده ایچیلیمیه جهه ؟ .. شیشه ایلدن ایولرده می
 ایچیلیمیه جهه ؟
 — اوت .

— بو چوخ یخشی نظامدی !
 — نه مزه لازم ؟. هایدی سن کل ده ، قارشییه کچلم .
 — بلی .. کچلم آغا !

چراغه ، پك چابوق عودت ایده جکینی ، برطرفه آیرلمه مه سنی
 سوبله یه رك ، دكانك اوک جامکانك آلتندن برکدی کی سوزولوب
 چیقدی . یان یانه یورومه یه باشلادق .

یولده ، او پك خوشمه کیدن شیوه سیله ، وکال جدیتله بر معتاد
 یالانلری آتوب طوردی . همدانده ، اولرک تلسز الکتریقله تنویر
 ایدلدیکی ، آمریقان سیاح کتیره ن معهود واپور آزمانینک ایران
 ترکاهلرنده پاییلدیغنی ، اصفهانده کی قصر شاهینک باغچه سنده کی حاووضنده
 بالینا بالینی بسلمکده اولدیغنی ، همدانده کی تونبه کی اورمانلرینی
 آکلاتدی .

بو آرهلق ، بزده ، غلطیه ، هر زمان کیدوب دملندیکمز کوچوک
 قولتوق میخانه یه وارمشدق . صاحبی روین آغا بزى قارشیلادی :
 — وای ، صفا کلشکمز ، پك زاده م ! چوقدندرکه کورونموئور
 ایدیه کز ، عجب نه اولدی ده نی فسفسه ایدوئوردم . شوکورا آلاخه ،

جنابکی انی کورمشم ! سن ناصلسك ، مشهدی آغا ؟ . که فلر ناصل ؟
 آقسو آتار یولنده در باریم ؟
 بنم مقابلمه وقت براقه دن مشهدی آتیلدی :
 — من آبی یم .. سن نیجه سهك ؟
 — نه .. آبی ده ئلم ، آبی اوله لم ! . کورمشمسك باشمزه نه که
 کلدیه ؟

— نه جهلوبدر ؟
 — جار ماجوری قادهق ایلدن یاساق ایتشلر . بواولور ؟ . واقتیلر
 زاطی کساد .. نه ایلدن کچینه جهیز ؟ . دوپه دوز ماف اوله لم ؟ بزم
 طوطوده اوسته لك سبیلی در ، یقینده طوغورمه جق .
 بن ، روین آغانک قاریسنک بو حمانی ، ینه بویله لاقیردی آره سنده ،
 کندی آغزندن برقاچ آی اول ایشیتتمشم .
 — آی ! حالا طوغورمه دیی ؟
 دییه صوردم .

— نه کزده ، قارداش ؟ . ماندا قایماغی یمشدر ، نه در ؟ اون آی اولمشدر ،
 حالا ده ا به قلوئورز . دیرلرکه کبار فامیلیانک چوجوغنی کیچ طوغار
 ایش .

بو سوز اوزرینه ، مشهدی جعفر برطور عظمت طاقیندی ، و
 کندی کبارلغنک تقوقنی آکلاتمق ایستدی . دیدی که :

— بلی ! .. نه غاده ر چیپیار اولسه اوغادده ر کیچ طوغار . من
 آلتی سنه اول مله مچنده ایوله نوب بونده جهلشم .. ده وه لسی جون
 برمکتوب آلمشم ، یازیرلر منه « مشهدی ! برچوججوغنک اولدی ! »

— اصلا !

— نه معلوم ؟

— ناصين ، نه مالوم ؟

چيندن كيرلى كاغدلر چيقاروب كوستردى :

— نا ! ايشته خاڭاخانه نين نه لموخابه رى .. ماخاله نين تازديق

كياتلارى .. دوكتورلارين راپورتوسى !

— پكى ! نه ديهه اويوميورسك ؟

— باق جانبنا صوييلهيم ، بوندن يهرمى بش سنه اوليسى خاچان

بيرون بوله تسز خاصكوى پاپورينا بيندم . تام كوپرى يه يه لينيجهز
مه مور بكا يقالادى . اوواكت ناصين قورقدم ، بيرداخا يوزومه
اويقو بيرمه دى .

— هيچ علاج ياپمادكمى ؟

— ماشالا ! عويله علاجلار ياپديم .. طورلوسو ! اما فايدا

وهرمه دى . به يازيدا بويوق كيرمىزى بير قوناق وار . اوراده بير
خوجا وار . على اكرم بك صوييله ديلىر . اوكا يتدم اوقوندوم .
قوزغونجوقلو بير خوجا داخا صاغليك وهرديلىر ، فلوريالى كاظم بك .
او كاده يتدم ، نافهله ! ايكي سى دا دونيايى اويوتمشلار آما ، موئىز
بهارى اويوتامادىلار .

بوراده مشهدى لا قيردى يه قارىشدى :

— منه باخ ! غاچ سننه اولوبدر بهيله بيدارسهك ؟

— بويله ، نهيم ؟

— بيدارسهك ديههرم . يعنياچى اوينجو اويوميرسهك ؟

مشهدى اويقوسز

مشهدى جعفر آغا دوستمه بزم اداره خانه ده اوطورمش غير
آتيوردق . دها دوغرىسى او ، بيكى برپاره يه پالاورا صاووربيور ،
بنده صيچاقدن قياقلىرى برر قورشون پارچه سى كى آغيرلاشان
كوزلرمى آچىق طومتغه چابالا يارق اوني ديكه يوردم .

بردن قابو آچيلدى . ايجرى يه قيرانته ، اورته بويلى ، برىسى
كردى . بزم چركس كوروكى ، فرنكلرك (آرمونيك) تسميه
ايتديكمز چالغى آلتىك پس نغمه لرينى آكديران برسسله :

— صباحلر خاير اولسون آق بابا خازره تلى ! ديدى .

— صباحكز خير اولسون ! بويورك ! كيمكه تشرفايدىورز ؟

— موئىز بهار بنده كز .. اويقوسزلق شامپونى .

حريفه ير كوستردك ، اوطوردى . دها بزم صورمه مزه محل
براقه دن :

— نه پى غازه تالربه زين خه كايه يي يازديلىر . تا بى مالومونوز اولاجق ..

يهرمى بش سنه دير يوزلر يمه اويقو بيرمه دى .

مشهدى صوصمش ، آدامجغه كوزلرينى ديكمش ، دقتله ديكه يو-

ردى . بن صوردم :

— هيچ اويوماديكزمى ؟

— يەرمى بش سە . يەجك خامورسوزدە يەرمى آلتى اولاجق .
 — ديمەچين يېرىمى بش سەننەدى جوزلرك خوابىدە اولمايوبدر؟
 — اغنامادىم اما ، عويلە اولسون !
 — ايللە مونى نەدەنى جەللوب بوندە دىيەرسەك ؟
 — يەرمى بش سە اويقوسزلق قولايىمى بە ! . بويلە ياشايان بىرى
 دها يوسترساك آيەلدىم كە غازە تا يە يازسىنلار ، نەركس دە عويرەنسىن !
 — نەنى ئورىيەنەجەلەر ؟
 — برآدامين يەرمى بش سە اويقوسز ياشادىكى بە !
 — ايللە پدر سوخته ! بزم ايراندە هممىسى ازلدن بيداردى .
 اوزوم طوغدى طوغالى اويومامش ام . هانسى جريدهدە كوردك كە
 بىرى يازمشلار ؟ . دفع اولەسك ايشكە ، چوفر ايدرم ، آغا .
 و ، بچارە آدامجىزك آرقاسندن قاپويى قاپايوب ، كلدى اوطوردى .

مشهدى ايله حسبحال

اولىسى كون اداره خانە يە كىتمك . اوزرە اودن چىقمش ، سوقاقدە
 يورييوردم . بردنبرە خاطر مە كلدى :

— هايدى ، مشهدى يە اوغرايم ! ديدم .
 دكانك جامكانى ، صوغوقدن تحفظ ايچون صيم صيقي قاپامش
 يارىم غاز تنكەسندن وجودە كىتىلمش ابتدائى برمانغالك اوزرندە اللرى
 ايصيتمقلە مشغول ايدى . بى كورنجه ، سرورىنى اظهار ايتدى و
 ايچرى يە آلدى .

— نەوار ، نە يوق ؟ دىيە صوردم .
 — ابيم . يا اوزك نيجهسەك ؟
 — بنده ابيم ، مشهدى ! سادە ، بوكونكى صوغوق بكا
 چوق فنا تاثير ايدىيور .
 — هانسى صوغوخ ؟ . اوزك مونا صوغوخى دىيەرسەك ؟
 — دھانە اولسون ، دوستم ؟ اورتلوق بوزطوتەجق نردە ايسە .
 — ھەج نە دوتماز ! . اوزك كورەسەك ايرانك صوغوخلارين
 نەمنەدى ! .

— چوقى شدتلى اولور ؟

— نه ديهه رسه ك؟ ايلله همه دانك صوغوغى كيمن ههچ بریده

اولماز!

— قار ياغارمى؟

— غار نه منه سوزدى؟ بوز ياغوبدر!

— صولر، نهرلر، ایرماقئر دونارمى؟

— كشينك آغزنده چلامى بيله دونه بدر!

— ايمه! كرچكمى سويليورسك؟

مبارك، اوفاجق بر شهه دن ده منفعل اولور. لاقيرديلرينك
جوانجى طارتارق ويرملى. بن بويله ديرديمز، بكا قيزدى. حدتى،
قيلانندن اوست اوسته برقاق نفس چكيشندن آكلادم. بر مدت سكوت
ايتدى. صوكره ينه سوزه باشلادى.

— چككبر كه قندى! بوكون، جريدهنى اوخومشه كمى؟

— او قودم.

— رسدخانه دن برتبليغ كين واردى، آنى كورمشمسهك؟

— اوت، كوردم. نه اوله جق؟

— اوزم اوخيانده مهجوب اولمش ام.

— نه وار محجوب اوله جق؟

— بس.. دهانه اوله؟ بوكون قيرطينتاو لاجاغنى بوسا بياخدن

هبر وروبدي!

— يا، نه ياپسين؟

— بهى خانه خراب! بيله سهك كه، ايلله بزم ايرانده، اللى مين

سنه صوكرام غيامت غوپيا جاغنى، موللار بوكوندن هبر وروبديلر.

آكلایسهك فن بزده نيجه ترقى ایلشدی، آغا!..

مشهدى جعفر امتحان اوليور

اجنبى مكتبلىرىنك مدير و معلملى حقنده اتخاذا اولنان عمومى
قراره تبعاً، مرجانده كائن و مشرق انوار، مكتبى مديريت ولسان
فرانسوى معلملىكنه طالب همدانى مشهدى ميرزا جعفر ك وظيفه ايچون
اهل اولوب اولمدينى آكلا شلمق اوزره، غلظه سراى ليسه سى معلملرندن
جمال طوربك طرفندن بروجه آتى امتحان ايدلشدر.

جمال طوربك — مشهدى جعفر افندى! لطفاً بكا سويله ييكز:

فرانسزجه الفبه ده قاچ حرف واردر؟

مشهدى — ايكي ميليئن!

جمال طوربك — نه ديديكز؟

مشهدى — ايكي ميليئن دنيهرم.

جمال طوربك — آمان جعفر افندى! ناصل اولور؟ بن يكرمى

بش تانه بيليورم.

مشهدى — بلى! ايكي ميليئندي. ايلله همميسنى غوللانميو بديلر.

يكرمى بش دهنه سنى غوللانيرلر آغا!

جمال طوربك — سرك عقليكر چين الفبه سنه كيتدى غالباً.

هر نه ايسه، بونلرك قاچى صامت، قاچى صائت در؟

مشهدی — تجولوم ایدنده هممیی صائت ، ایتمه ینده هممیی صامت اولوبدر .

جمال طوربك — اویله یا .. بوده دوعری . آکلاشیلورکه فرانسزجه تحصیلکنز چوق یوکسک .

مشهدی — [مغرور] هلبت یوسککدی ! همدان دارالفنونندن اجازت آلمشم . ئلی ناجی میرزا منم خواجهمدی . دورت مین زبان دانیشیرام .

جمال طوربك — اوح ، ماشالله ! لکن سز شیمدی سؤاللارمه جواب ویرکده ، ایشمزی یتیرهلم . فرانسز ادبیاتنهده وقوفکنز وارمیدر ؟

مشهدی — بلی ! .. وغوفم اولوبدر . صورکه دییم ؟

جمال طوربك — « لافونتهن » کشو افسانهسنی لطفاً اوقویکنز : [مشهدی جعفرک اوکنه بر کتاب اوزاتهرق مشهور فرانسزادینک « لوشن نهلوروزو » میشه ایله ساز « ماصالنی اوقوتمق ایستر .]

مشهدی — [بیك زحمله وشوؤ مخصوصه سیله اوقویارق] لوؤشن ئون ژور دیت اوروزو ؛ ووزاوه بین سوژه دا ککوزه لانا تور !

جمال طوربك — طورکنز ! کافی ! شیمدی ترجمه ایدیکز .

مشهدی — بو فرانسوزجه دکل . نهسن ترجمه ایدم ؟

جمال طوربك — [متحیر] فرانسزجه دکل !

مشهدی — بلی . فارسیدی .. ایله غلطدی !

جمال طوربك — آمان ، ایضاح ایدک ، کورهیم !

مشهدی — مونک اصلی بهیله اولوبدر : کلشن رنجورید روزی ! یعنیا که ، خسته اولان کلشن ، کوروبدر برکون ..

جمال طوربك — یا ؟ . عجائب ! . نه ، آلت طرفی ؟

مشهدی — آلت تهرافی هذیاندی . باز چلمه لر فارسجهدی ، ایله دیبه لهرک مه ثناسی چیخمیر .

جمال طوربك — مثلاً ؟

مشهدی — مثلاً : سوزه ، يك كوزه ، بولر فارسیدی . یانیخ دستی دیبه کدی . اوزوم ئیله نفرس ایلیرم کین ، خسته اولان کلشن حرارتدن یانوب بردستی صو ایستیوبدر .

جمال طوربك — نه وه ! چوق کوزل ! انفس ! پکی دوستم ، شیمدی سزه برده تورکجه عبارده ویرهیمده فرانسزجهیه چویریکنز . تباشری آلکزده ، یازیکنز : عموجه مک پارسده کی باغچه سی دنیانک اُک کوزل میوه لری یتشدیرمکدهدر . [مشهدی جعفر قیمیلداده دن طوریر] نه بکلورسکنز ترجمه ایتسه کزنه !

مشهدی — یوخ ! ایتنه م .

جمال طوربك — سبب ؟

مشهدی — زهره یه لاندی . نه میجه مین په ئریزده باخچاسی بوخدی .

صوکر ا دنیانک الیخشی میوه لهری په ئریزده دکل ، تبریزده یه تشوبدر . اوزمک تبریزده چی مالکانه مده ئیله آرمودلر اولوب ، بهرین برآستر داشیر .

جمال طوربك — چوق آئی ! . چوق آئی ! . اویله ایسه سز برعبارده بولکده اونی ترجمه ایدک .

مشهدی — [اولا، تخته‌یه شو تورکجه بیتی یازار] کشینک
اولیانده ههچ برایشی — صیخیلوبده هلاک اولور او کیشی!
جمال طوریک — کوزل! کیمک بو؟ فیلورینالی ناظم بکیمی؟
مشهدی — هانسی غولیرالی؟ اوزمکدی! بس که اوزمده شاعریم!
جمال طوریک — ماشالله! ترجمه ایدک.
مشهدی — [فرانسزجه سویلر] ئون پرسون لور سو کوئیل
ناپا آفر؛ ایل موریر پارسو کو آمبه ته کند.
جمال طوریک — هجه وزننده اویدی، اعلا الکن بوفرانسزجه
چوق ادبی اولدی. ایجه آکلایه مدم. هله صوکنده کی «کند»
غالبا فارسی اوله جق.
مشهدی — بلی، فارسیجه دی. زهره فرانسوز زباننده مغابلی
یوخدی.
جمال طوریک — آکلاشادی عزیزم. سزی امتحان ایتمکدن
بن عاجزم. علم سویه کنز بنمکندن چوق یوکسک.
مشهدی — هلبته کین یوسککدی. اوزک نه بیلورسهک؟!

مشهدی جعفرله ملاقات

عزیز دوستم مشهدی جعفری، توتون پاکتلی، تنباکو
قاوانوزی، چای صندیقی کی مختلف اشیانک آره‌سنده اوطورمش،
نارکیله سنی طوقورداتیرکن بولدم.
— مرحبا چککیر که فندی!.. نیجه‌سهن، آبی‌سهن؟!
— آبی‌یم مشهدی آقا.. سن ناصلسک؟
— یخشی دکل‌أم! کوریرسهن، آقسا‌تالر طورغوندی.. ایشلر
هممیی کساد.. مشتریلر کلیرلر.
— اورته‌لقده بربحران وار، شبه‌سز.. کیتدکجه حیات بهالیلانیور.
— یوخ! هیات همیشه‌در، بهاللانان اکیکدی، آندی،
تمما کودی، چای دی!
— آکلایمادم.
— آلامادک؟! دیهرم که انسانلارک هیاتی اسچیسندن اوجوزدی.
بییه‌جهلر، ایچه‌جهلر بهالیلانیر!
— بن نه دیدم؟
— سن دیهرسک که هیات بهالیلانیر.. هلبوکه نه‌یله دکل..
بوکون استانبولک همین طرفنده برلیرا ایچون آدم اولدیریرلر؛ هیات
اوغاده راوجوزدی. بونی غالدیرماخلیخ ایچون ایلازمدر که غازتالارک
ده‌دیکی کیمین ماللاری اوجوزلاتماخ.

— پکی ، بونک چاره سی نه در ، جعفر افندی ؟
 — چاره سی ؟ هممیی شیلری ایراندن کتیرمه لی .. کوره سه ن که
 نه غادده ر اهون اولور !

— اوراده هر شی بولماز که !..

— منی غیزدیرما چککیر که فندی ! بيله سه ن که ایرانده هله همدان
 دیارنده غوش سوددی ایسترسه ن ، بولور سه ن !

— مثلاً بالق یومورطه سی .. خاویار ؟

— بولرک هممیسنک هم ده اعلاسی واردی ، هه یوارک اینسی
 اورومیه کولندن چیخار .

— آبی اويله ایسه !.. لکن ایکنه ، ایپلک ، قوماش ، چای ،
 کبریت کبی شیلر ؟

— هممیی وار . ساده تبریزده برتیره پاولیقاسی وار ، بهر کونده اون
 سچچیز میلیه ن ماحاره تیزه یاپیر . کرمانشاهک کبریتلری آمریقاده نام
 ویرمشدر . ره شتده چای آغاچلری واردی ، بهری سلوی کیمین ! ایکنه
 دیه رسه ک ، البروز داغلرنده ایکنه مه نده نی وار ، اون میلیه ن نه مه له چالیشیر .
 — قونسروه فابریقه لری ده وارمیدر ؟

— بلی ! غاچ دانه ایستیر سه ن ؟ اک به یوه غونسرته پاولیقاری
 ایران خاکنده دی .

— آمریقاده فابریقه لر وارمش ، بر طرفدن دیپ دیری بر
 اوکوزی طوتوب صوقارلارمش ، اوته طرفدن حاضر صوجوق حالنده
 چیقارمش . سزده بویه سی وارمی ؟

— هدی چککیر که فندی ، هدی ! اوزک ایرانی نه صانیر سه ن ؟
 بزده نه یله پاولیقا وارکین ، بر طرفدن صوجوغی صوخانده ، نه نه
 یاندن دیپ دیری اوکوز چیخار !

مشهدی جعفرله نسیماچی

کونده لک سیغاره می آلمق ایچون ، مشهدی جعفرک دکانه
 واردیغمده ، دوستمی ، قارشیسنده کی تنکه چی نسیماچی ایله حرارتلی
 برمباحثه یه دالمش کوردم .

کوزلرنده شیطانی بر آله و پارلایان نسیماچی ، اوکا صوریوردی :
 — بکا سویه سانا ، آبی ، ناصین طوتولور ؟

— به س به یاغی طوتولوبدر . آبی ایرانده طوتولر .

— ایرانده می ؟ ماشالا .. ماشالا !.. دیسانا .. بر کاسه آران
 یاپارلر ، آیدم ایچریسنه بویه له ، سینک ییی دوشر ، طوتولور .

— نه یله دکل ! آکلامیر سه ک ! بزم مه له چتده « البروزه » داغلاری
 واردی . نامدار پهلوانلر ، یعنی که ، آکلا یه جفک سنک ، اسپورتوملر

چیخیرلر او داغک ده پیسه نه ، کمند آتیرلر ، آبی طوتولر .

— سزک به خلیوانلار ، داغده آبی طوتارلر ، عویله می ؟
 — بلی !

— خای بلی قوپسون ! نیچون طوتولور ؟

— طوتولر کیم ، خیزلی که دوب ، خورشیده چاتماسین !

— چاتارسان بلای بولور ! یه چن یون بن آلاچیم اون بش

قوروشی ایسته دیم دا ، بکا آغزینی بوزدی .

— هانسی خورشیدی دیه‌رسه‌ك ؟

— به‌زین قاوه‌جی ، چركز خورشید ! اوئی صویله‌میورسك !

— های ، پدر سوخته ! اوزومله آلائی ایدیرسه‌ك ؟ من سنه

غهوہ‌جی خورشید دیه‌نم .. خورشید دیه‌ه ، آفتاب ، یعنی که
کونشدی !

— عویله دیسانا ! بن ناصل‌بیله‌یم خورشیدك یونش اولدوغنی ؟

پکی ! آبی یونشه یتیشیرسان ، نه اولور ؟

— چاتار .. پارام پارچه اولور .

— صوؤرام ؟ .. باشقه آبی یوقی ؟

— یوخ !

— سن نه جیسك به ؟

ونسپاچی ، طوپ آغزندن کولله چیقار کبی دکاندن فیرلادی .

سوقاغك آلت باشندن حالا قهقهه‌سنك سسی کلیوردی .

ایرانده بر فاجعه

مشهدی جعفر ، نار کوله‌سندن اوست اوسته ایکی نفس چکه‌رك ،
مملکتندن کتیرتوب کندی ألیله قییدینی اصفهان تومبه کیسك قوقولی
دومانیه جکرلرینی ایچه دولدوردی . صوکره ، توتون پا کتیرندن
صنعتکارانه یاپیلمش اهراملره طاقیلوب ده‌ویرمه‌مك ایچون ، بری
برلرینه صیئیشوب قیمیلدامقدن قورقه‌رق اوطوران مسافرلرینك یوزینه
دوغری اوفله‌دی و دیدی که :

— منه باخ ممد افندی ! بو قاخاخچیلق حکایه‌سنی که آکلاندك ..

بی‌شی دکلدی . من دیه‌م که کوره‌سك بزم ایرانده نه‌منه‌دلاور غاچاخچیلر
واردی .. و آنلرك باشته نه یمان سرانجام کلوبدر . آدم دیکله‌ینده همیشه
آهان به‌یله غورخوسندن دیتیر .

مخاطبلری ، اونك ینه بریلان دوزه‌جکئی بیله‌بیله قولاق ویردیلر .
مشهدی جعفر ، سهاورلردن چایلری تازه‌له‌دی و حکایه‌یه باشلادی .

— اون سنه وسچچیز آئی غاده‌ر اولور .. تورکیه‌ینی ایران
دولت ئه‌لیه‌سندن آیران اورمیہ ایلتنده ایکی غارده‌ش واردی : (کلب
ئه‌لی) ایلن (حسین قلی) ! .. بو پدر سوخته‌لر اوایالت ایچریسنده
هردم شبخون ، تالان ایدرلر ، جاجر ایچیرلر ، - جاجر ، شرابدی ،

بیلورسەك؟ - یوزمین تورلو فتنه و فساد ایدرلردی . هر شب حدود شاهي بی آشوب دیار رومه کچرلر ، شهیرتلردن مال آلوب ایران کوهر و کندن غاچیرلردی .

آیالتك زمینداري - یعنیا که والیسی - نهیله اولدی کیم ، بولردن بیزارلخ جه تیردی . آرخالرندن لشکر صالدى ، نه که یاپدی ، اولیر اولیر .. دو تامادی والسلام ! دلال چیخاردی دییه که : کلب نهلی ایلن غارداشی حسین قلی بی هر کیم دوته و دیوان زمینداره کتیره ، آکا مین تومن پیشکش ایدیه جه !

آما حریفلر ، زمینداردن غورناز چیخدیلر ، داغلره غاچدیلر و صاخلانیدیلر . برچوخ زمان آنده غالدیلر . برجون ، نهیله کزیردیلر داغده ، برده نهسی کیری به غالدی . دیرکن شهسیتندی برفریاد ، آجیخلی بر واویلا . دوندی ، باخدی کین بهبانی بر اوچوز یئوزلارین دیکمش ، آهان بهیله ، غارداشك اوسته کلیر .

— هی منم غارداشم ! کندیکي جوزه تهسیك کیم اوچوز چارپاچا ! دییه نه غادهر ، هیوان ووردینی کین بونوزلارین ، کلب نهلی بی وج آسمانه فیرلاندی . محمد افندی :

— نه ایسه ! دیدی ؛ بواو کوزك سایه سندن ایران بر شیریدن تولش .. لکن صوکنده قازدهشی نه اولدی ؟

مشهدی جعفر ، ایکی نفس تومبه کی چکدی وعینی جدیتله جواب ویردی .

— حسین قلی بی صوریرسەك ؟ . بس ، او ، تهیاره جی اولدی . اون سنه در حالاً ده ها هواده غارداشی آرایوبدر !

مشهدینك نكته لری

مقدمه

پایرامده مشهدی جعفر یزه گلشیدی . یمکه قالدی . سوفرایه برتبیسی اعلا قیزارمش هندی قوندی . هر کس کال اشتها ایله یییوردی . یالکز مشهدی بکنمه دیکنی حال و طور یله بللی ایدیوردی . صورتی : — مشهدی ، هندی بی سومه دکمی ؟

— یوخ ! سومه مشأم ..

— عجائب .. بوندن ده نفیس ات اولورمی ؟

— اولور آغام .. ایلهه پایاغان آتی ، همین اتلردن یخشیدی .

— الله ، الله .. سن پایاغان آتی بیدکمی ؟

— بلی !

— یا پایاغان آتنك لذتی هانکی اته بکزیور ؟ .

— غویون آته ، غوزو آته ، غوش آته ، طاووخ آته ،

جیوجیو آته ، نه ققادات وارسه هممیسنه بکزیور .. پایاغانك آتی ده کندیسکی کیمین مقلددی ، آغا ! ..

عقلی برکریك

مشهدی جعفر ك یاننده ، کوپکرك ذکا و فراستندن بحث اولونیوردی . مشهدی دیدی که :

— ایلهه وختیلن ایرانده ئوزمك برچوپه کی واردی : آدینه

(پهلوان) ديه‌ردم . چوخ آخيللى چوپه‌هدى . بر آخسام ايوه وارنده ، پهلوان كوريرم كه ئوزمك ياتاغنده ياتير . ئوزينه دايخ آتوب ، اينديريرام يره . فرداسى كون ايوه كلنده ، باخارم پهلوان يردهدى ، ايلله ياتاخ هنوز ايصجاح اولديغندن آكليرم كه ياتمش ، دفعه كنديسين دو كيرام .. دهافرداسى كون ، نه وودته ، نه كورهم؟ . پهلوان ياتاغك ديينده دورمش ، اوزرينه اوفلير كين ياتديغى يرك ايصجاخلنى كيده ..!

آغا...

مشهدينك اوغلى ، صباحلين باباسنك چفته سيله يوز دانه ده فشنگ آلوب آوه چيقدى . آقشام اوستى ، بوتون فشنگلىرى آتمش اولديغى حالده چانطه‌سى بوم بوش دوندى . باباسى صوردى :
— ايلله يوز فشنگ انداخت قىلدك ، برغوش اولسون وورمادكى ، بهى پدر سوخته ..!
— وورمادم ولكن بوتون غوشلىرى غورخوتم ، آغا ..!

بى بىرمنه يامانه

بزم مشهدى جعفرله قومشوسى نسيماچى قونوشيورلردى . نسيماچى ديدى كه :

— بن بير ته‌فا ، آرايستانه ييتمش ايدم . اوراده بر آراب يوردم . عويله سياه ، عويله سياه ايدى كه يوزىنى يورمك ايچون يوندوز بيله‌م لامبا ياقق اكتيزا اوليوردى .

مشهدى ده شويله مقابله ايتدى :

— ئوزمده ايرانده ايله اوزون بر آدام كورمشام كه اوطه‌يه كيرنده كنديسنى كورمك ايچون ايكي دفعه باخاخ كر كدى . بريارى بلنه غاددهر ، برده يارى بلندن يوخارى !

مشهدى ايله خيرسز

مشهدى ، بركون ، باشنه كلن بر حادثه‌يى آكلاتيوردى .
— او كيجه ، ايوده يالانوز اوطوريوركن برخيرخيز كلديكن دويمشام .. همان يرمدين فيرلانوب مردوونلردن آشاغى خيزلى خيزلى اينمشام ..
دوستمىزك بك فضله جسور اولمديغى بيلن ميشوناچى ، مستهزى برقهقهه ايله صوردى :
— نچين آشاغى ايندك به ؟ خيرسز دامدنى ييرمشدى ؟

مشهدينك قازانچى

بزم مشهدى جعفر اوتوده بريده كزوب ، قومارده بر كيجه‌ده اللى بيك ليرا قازانديغى سويله يوردى . براحبابى كنديسنه سوقاقده راست كلوب ، صوردى :

— مشهدى ! بوديدكلى دوزغيمى؟ . اللى بيك ليرا قازانمشك .

— يوخ ! مسئله ده ايفاخ بر سهو واردى . اللى بيك ليره دكل ،

اللى ليره‌دى .. صورنا ، غازانمش دكلام ، ايلله غيب ايتشم !

ایواندخدن سوکره هرچس صویین طاشیر .

*

آششك باشخا دوشونور ، آششكجي باشخا .

*

بال کیمین طاتلی اولان کیمسه یی سینکلیر ییر .

*

نیرده چوپهك وار ، پیره وار

نیرده اكمك وار ، فاره وار

نیرده آروات وار ، درد وار

*

چوپهك اكمكنی غوریوغن صالایوب غازانیر .

مشهدینك ضرب مثلری

دنیا ده یالانوز ایچی شی خودی : آرواتله غاوون . ایچیسنك ده

خفیفی فنا ، آغیری ایی اولوبدر .

*

غاین آناك اولانده ، آكا ییلدوز کیمین ایراخدن باخاسك !

*

بركون شاد اولماخ دیلرسهك ، ایولهن . همیشه شادلغ ایسترسهك

بكار غال !

*

خدا ، آیاغی اولمیان کشییه شلوار احسان ایلر .

*

خام اوزوملری پدریر ، صانجی یی اوغول چکوبدر .

*

یوحلوخ غاپودن کلنده ، آروات پنذیره دن غاچیر .

*

دیوانه یی ضبط ایتمکی دیلرسهك ، آكا بر آروات ویرهسهك .

*

- ۴ -

ياره راستلادم ده مېن ،
 يوزونى اوپدم همين ،
 جگرمى بايىلتدى ،
 چنن حلواسى كيمين !

مشهدينك مانيلرى

- ۱ -

بيلورسەك اصفهانى ،
 چوخ نازليدر جوانى ،
 ايلله منم سوديكم
 همميسنك يمانى !..

- ۲ -

دون بر آهو طوتمش ام ،
 سينه مده اويوتمش ام ،
 همدانى داداشى ،
 من پوككرده يوتمش ام !

- ۳ -

نوروز اولور كل آچار ،
 ساخسيده سونبول آچار ،
 يار هر كسه صوخولور ،
 يالا كوز مندن غاچار !

فهرست

صفحه	عنوان	صفحه
۲	حسب حال	۶۳
۳	مشهدینک بالفجیلانی	۶۶
۵	مشهدینک قاصه سی	۶۹
۷	مشهدی جعفرله عکس صدا	۷۲
۹	مشهدی دکرده	۷۵
۱۱	مشهدی مداحده	۷۸
۱۴	اوجوز مال طاتسز اولور	۸۱
۱۶	یامان بر رسام	۸۳
۱۸	مشهدی آطه ده	۸۶
۲۱	مشهدینک خاطرانی	۸۹
۲۴	مشهدینک ماصالی	۹۱
۲۶	مشهدینک کوشکی	۹۴
۲۹	مشهدی خسته	۹۶
۳۲	مشهدینک باباغانی	۹۹
۳۷	مشهدی باغچوان	۱۰۳
۴۱	مشهدی مقتصد	۱۰۶
۴۴	مشهدی کمیده	۱۰۹
۴۷	مشهدی یلکن آچش	۱۱۱
۵۰	مشهدیه آورامچی	۱۱۵
۵۳	مشهدینک رؤیاسی	۱۱۷
۵۶	مشهدینک یلپازه سی	۱۱۹
۵۹	مشهدینک قولانی	۱۲۱
۶۱	مشهدینک طوقانی	۱۲۴
		۱۲۶
	پانطالون توخومی	
	مشهدی معمار	
	مشهدینک جوغرافیاسی	
	مشهدینک ساعتی	
	مشهدینک دالغیجی	
	شاهک رسجی	
	مشهدی یوزکچ	
	مشهدی ضیافتده	
	مشهدی ایله آدمیرا	
	مشهدینک محیاسی	
	مشهدینک آوی	
	مشهدی سپورتن	
	مشهدی صیتمه لی	
	تیره تره فی	
	مشهدینک چوجوغی	
	مشهدی اویقوسز	
	مشهدی ایله حسب حال	
	مشهدی جعفر امتحان اولور	
	مشهدی جعفرله ملاقات	
	مشهدی جعفرله نسیمچی	
	ایرانده بر فاجعه	
	مشهدینک نکته لری	
	مشهدینک ضرب مثللری	
	مشهدینک مانیلری	